

Agravista

nr. 1 (305),
29 ianuarie 2021

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

DOMENIUL AFACERILOR CU MERE DIN UE ESTE ÎNGRIJORAT DE POSIBILELE PROBLEME ÎN SEZONUL 2020/21. UCRAINA ȘI MOLDOVA TREBUIE SĂ LE ANTICIPEZE

4

70% DIN APA PE CARE O FOLOSIM ESTE CONSUMATĂ ÎN AGRICULTURĂ

5

AIPA A RELUAT PROCESUL DE AUTORIZARE A CERERILOR RECEPȚIONATE ÎN ANUL 2020

8

ÎN MOLDOVA, PREȚURILE LA CARTOFI ȘI MORCOVI STĂGNEAZĂ DIN CAUZĂ STOCURILOR MARI

12

REPUBLICA MOLDOVA ȘI CHINA ÎȘI CONSOLIDEAZĂ PARTENERIATUL COMERCIAL ÎN DOMENIUL PRODUSELOR AGROALIMENTARE

14

AGRICULTURA CONSERVATIVĂ

DEȚINE UN ROL IMPORTANT ÎN TEMPERAREA EFECTELOR PROVOCATE DE SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Costurile socioeconomice ale calamităților naturale asociate cu schimbarea climei, precum seceta, inundațiile, grindina și altele sunt semnificative. Doar secetele din anul 2007 și 2012 au cauzat pierderi estimate la circa 1,0 și respectiv 1,25 miliarde dolari SUA. Deosebit de grav au afectat agricultura națională intemperiiile anului agricol 2019-2020, seceta îndelungată, înghețurile de primăvară și grindina fiind secundate de efectele negative ale crizei pandemice. Schimbările climatice vor contribui la creșterea temperaturilor și la variabilitatea precipitațiilor în viitor, reducând și mai mult recoltele și efectivele de animale. Fenomenele climatice extreme vor persista și se vor intensifica în viitor. Impactul schimbărilor climatice asupra agriculturii prezintă o preocupare deosebită, agricultura fiind o sursă majoră de venit pentru o mare parte a populației Republicii Moldova, peste jumătate din populația țării locuind în zonele rurale și circa o treime din forța de muncă lucrând în agricultură. În acest context, am solicitat un interviu domnului Anatolie Ignat, om de știință, adept al implementării agriculturii conservative.

- Domnule Anatol Ignat, de ce agricultura conservativă, în contextul schimbărilor climatice tot mai persistente ?

- Una din soluțiile ce țin de combaterea efectelor schimbărilor climatice este agricultura conservativă. Avem aici un exemplu de dată recentă, ce vizează solurile aluviale din

China, care, acum câțiva ani, nu aveau un fir de vegetație. După implementarea unei vaste campanii de împădurire, aceste soluri au devenit bune pentru practicarea agriculturii. Avem mai multe exemple când pe terenuri de semipusti, fiind plantate diferite specii arboricole, au apărut izvoare, respectiv a apărut viață. Același problemă este valabilă și pentru Republica Moldova.

În situația în care sudul țării noastre se transformă, treptat, în stepă, din silvostepă, cu accente pronunțate de deșertificare, agricultura conservativă este, pur și simplu, un imperativ. Unii se întrebă de ce agricultura conservativă nu este practică pe larg în statele Uniunii Europene? Răspunsul este la suprafață - în aceste țări nu se atestă deficit de apă, or Germania, Olanda, Polonia au suficiente resurse acvatice. Cu toate acestea, schimbările climatice își vor pune amprenta

și în aceste regiuni, pe care motiv interesul față de agricultura conservativă este în creștere și în aceste țări. Pe de altă parte, este necesar să se țină cont și de prezența marilor companii care produc echipamente și utilaje pentru agricultura convențională, interesele economice nu întotdeauna mergând în același ritm cu schimbările majore ale lumii.

De ce agricultura conservativă? Deoarece metodele tradiționale de agricultură nu pot face față necesităților actuale ale populației, în condițiile impactului tot mai sever al schimbărilor climatice. Agricultura conservativă stopează degradarea solului, sporește fertilitatea și utilizează eficient resursele naturale. Agricultura conservativă sporește productivitatea și contribuie la asigurarea securității alimentare, ea permite soluționa-

Sfârșit în pag. 3

Vă puteți abona la ziarul nostru la toate oficiile poștale din țară → 16

PENTRU A AVEA SUCCES ÎN AGRICULTURĂ, ESTE NEVOIE DE MUNCĂ, PERSEVERENȚĂ ȘI CUNOȘTINȚE

Despre particularitățile acestui an agricol, comparativ cu precedentul, condițiile climatice pentru primele două luni ale iernii, discutăm cu domnul Alexandru Chițovan, producător agricol, membru al Consiliului de Administrare al Federației Agricultorilor din Moldova FARM.

- Domnule Alexandru Chițovan, trecuți deja de mijlocul iernii, cum apreciați această perioadă, din

perspectiva unui producător agricol cu experiență?

- În primul rând, voi remarca că, astăzi, 28 ianuarie 2021, noi, la Râșcani, nu avem niciun fulg de nea, în condițiile în care la centrul și sudul Republicii Moldova ninge deja de două zile. Chiar dacă suntem o țară mică, concluzia ar fi că, la practicarea agriculturii, trebuie să ținem cont în cel mai riguros mod de condițiile climatice pentru fiecare regiune în parte. Pe motiv că practica cotidiană

ne demonstrează că în raza a 40 de kilometri putem întâlni diferite situații și condiții meteo.

- Dar cu referință la condițiile vremii pentru practicarea agriculturii? ...

- În linii mari, este de menționat faptul că anul acesta este mai bun decât precedentul, indubitabil, atunci când am fost afectați de o secetă îndelungată. În contextul secetei hidrologice de anul trecut, este de remarcat faptul că, din cele observate, anul acesta încă nu au fost restabilite pe deplin rezervele de apă din sol. Chiar dacă am avut ploii liniștite în mai multe rânduri, impactul secetei îl mai resimțim și astăzi. Cunoaștem cu toții că un strat gros de zăpadă are un rol foarte important în restabilirea rezervelor de umiditate din sol, acesta permițând acumularea treptată a acestora.

- Dar cum a debutat acest an agricol, dacă e să vorbim din perspectiva că suntem la sfârșit de ianuarie?

- Cu toate cele menționate mai sus, semnele anului agricol 2021 sunt destul de pozitive: a fost o toamnă îndelungată, cu temperaturi pozitive și ploii liniștite, mai ales pe final. Culturile de toamnă se arată frumoase, unele chiar dezvoltându-se excesiv, din cauza temperaturilor ridicate de la sfârșitul toamnei-începutul iernii.

Am remarcat că, cel mai probabil din cauza schimbărilor climatice, unele canoane din agricultură nu mai sunt valabile. Mă refer, în primul rând, la recomandările acceptate acum mai mulți ani privind perioada optimă pentru semănatul culturilor de toamnă. Anul trecut, bunăoară, unii fermieri au arat mai devreme și alții mai târziu. Eu, la rândul-mi, tot am semănat grâul de toamnă în două

activitatea noilor realități?

- Bineînțeles, agricultura necesită multă muncă, pasiune, dar și o permanentă necesitate de a te instrui, de a afla cele mai noi cunoștințe și trenduri în domeniul îmbrățișat. Este un imperativ al zilelor noastre, îndeosebi pe fondul unor schimbări climatice tot mai accentuate.

Dar care a fost impactul asupra culturilor a recentelor temperaturi de -18 noaptea,

de toamnă, bunăoară, nu a avut de suferit, din cauza, cel mai probabil, că nu au fost multe nopți cu temperaturi atât de joase, ba poate și-au făcut efectul particularitățile geografice ale regiunii etc. Este adevărat că, pe câmpuri, dacă e să observăm din mersul automobilului, unele semănături sunt mai galbene, altele mai puțin dezvoltate, dar aici situația depinde de mai mulți factori, fie de lipsa

etape, a doua etapă finalizând pe la mijlocul lunii noiembrie. Apoi, deja observând condiția de dezvoltare a culturilor, s-a ajuns la concluzia că cei care au semănat mai târziu nu au greșit, ba dimpotrivă, culturile sunt mai viguroase.

- O concluzie al celor menționate ar fi că producătorii agricoli să fie receptivi la schimbările survenite și să-și adapteze

în condițiile în care, precum spuneți, în regiunea Dvs. nu există un strat de zăpadă care să protejeze grâul?

Într-adevăr temperaturile joase din perioada menționată ne-au provocat îngrijorări profunde, ori cunoaștem cu toții importanța unui strat protector de zăpadă pentru culturile de câmp și nu numai. Spre bucuria noastră, însă, am constatat ulterior că grâul

anumitor substanțe, fie alte cauze. Sperăm să avem un an agricol bun, ceea ce o doresc producătorilor agricoli din țara noastră și, cunoscându-i mult mai bine, tuturor membrilor Federației Agricultorilor din Moldova FARM!

- Mulțumim pentru interviu!

Interviu realizat de Eduard BALAN

AGENȚIILOR ECONOMICI DIN AGRICULTURĂ, FERMIERILOR:

Centrul de instruire „CDT-Agro” SRL organizează cursuri de instruire a meseriei de tractorist-mașinist în agricultură, în perioada de iarnă (3 luni).

Locul desfășurării cursurilor: or. Hâncești (Școala Profesională)

Telefoane de contact: 0269 2 18 18; 069156379

Federația Agricultorilor din Moldova FARM

Bd. Ștefan cel Mare 123V

MD - 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor:

Cantemir (273) 2 28 53

Drochia (252) 2 70 32

Edineț (246) 2 43 84

Fălești (259) 2 29 51

Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57

Orhei (235) 2 49 55

Râșcani (256) 2 45 84

Ungheni (236) 2 34 55

Cahul (299) 2 14 13

ORGANIZAȚIA REGIONALĂ A FARM AO „CUTEZĂTORUL” DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE A CAPACITĂȚILOR ÎN DOMENIUL ATRAGERII INVESTIȚIILOR

Pe data de 22 ianuarie curent, în sala de ședințe a Consiliului raional Fălești s-a desfășurat seminarul privind elaborarea și implementarea proiectelor pentru 20 de reprezentanți ai societății civile și APL de nivelul I și II. Instruirea a fost organizată de AO „CUTEZĂTORUL” în colaborare cu Centrul pentru Cooperare Transfrontalieră, Integritate Europeană și Atragere a Investițiilor a Consiliului Raional Fălești, în cadrul proiectului „Cetățeni implicați - comunități dezvoltate - servicii de calitate”, finanțat de Uniunea Europeană în cadrul proiectului „Abilitarea cetățenilor în Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei.

Seminarul a fost deschis de managerul proiectului, Victor Cimpoieș, care a prezentat Programul de instruire pentru societatea civilă și APL „Elaborarea și implementarea proiectelor locale, cu finanțare din fondurile

locale și Uniunii Europene”, care a menționat că Programul este alcătuit din 3 module, a câte o zi fiecare. În cadrul evenimentului au fost utilizate metode interactive de lucru, cu participarea activă a beneficiarilor și utilizarea practicilor de succes în implementarea proiectelor din raionul Fălești și Regiunea de Nord. Participanții au învățat ce este un proiect, care sunt componentele lui, cum să identifice problemele din comunitate, să creeze parteneriate și, împreună, să identifice idei și să implementeze proiecte în comunitățile pe care le reprezintă.

Un obiectiv aparte al seminarului a fost dedicat informării participanților despre metodele de scriere și implementare a proiectelor regionale cu finanțare de la Fondul Național de Dezvoltare Regională, prezentați de expertul Constantin Bandiu și Victor Cimpoieș, membru al Consiliului Regional de

Dezvoltare Nord. Beneficiarii au învățat cum să scrie un concept al proiectului, cererea de finanțare, cum se completează anexele la ea.

În cadrul a două sesiuni practice, în grupe, participanții au lucrat și discutat laborios, consolidându-și cunoștințele acumulate în cadrul ședințelor teoretice, identificând soluții pentru îmbunătățirea situației în comunități. Este îmbucurător faptul că atât reprezentanții APL, cât și ai societății civile, au fost foarte activi în cadrul sesiunilor teoretice și practice, venind cu propuneri și recomandări la subiectele puse în discuție.

Proiectul „Cetățeni implicați-comunități dezvoltate-servicii de calitate” este implementat în parteneriat cu AO „Noi viitorul luminos”, Consiliul raional și primăria or. Fălești, DPGCL Fălești și Consiliul raional al tinerilor.

AO „CUTEZĂTORUL” este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Cetățeni implicați - comunități dezvoltate - servicii de calitate” în raionul Fălești.

Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrului Unic de Sprijin a UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor în Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.

Publicație periodică a Federației Agricultorilor din Moldova | FARM

Redactor-șef: Eduard BALAN

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: ebalan@agrofarm.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 32

Tiraj: 3500

AGRICULTURA CONSERVATIVĂ DEȚINE UN ROL IMPORTANT ÎN TEMPERAREA EFECTELOR PROVOCATE DE SCHIMBĂRILE CLIMATICE

*Sfârșit.
 Început în pag. 1*

rea mai multor probleme – lipsa apei din sol, surplusul apei din sol, eroziunea solului, etc.

Încălzirea globală și excesul de gaze de seră – aici a fost documentată o interdependență directă cu cultivarea tradițională a terenurilor agricole. Ponderea foarte mare a terenurilor agricole a dus la faptul că o mare parte a anului suprafețe uriașe de teren sunt goale, negre... Primăvara, când debutează în forță lucrările agricole, harta acestor terenuri indică o concentrație mare de gaze de seră, ceea ce înseamnă că noi contribuim direct la încălzirea globală. Iar vara, când culturile agricole sunt deja bine dezvoltate, verzi, emisiile de gaze de seră scad radical... Deci, ideea constă în aceea că, atunci când avem solul acoperit cu vegetație, noi nu emitem gaze de seră, una din principalele concluzii ale acestui studiu indicând fără preget că agricultura conservativă poate contribui substanțial la eliminarea factorilor ce provoacă încălzirea globală.

- Dar ar fi suficient ca să fie practică agricultura conservativă în Moldova pentru a înfrunța efectele schimbărilor climatice?

- Agricultura conservativă este cheia pentru multe probleme de ordin global. Pe de altă parte, până nu se vor implica plenar marii jucători ai agriculturii mondiale – Statele Unite, India și China – la nivel de politici de stat, sunt temeri că situația va degrada în continuare. Aceste fenomene riscă să scape de sub control – încep să se schimbe curenții oceanici/maritimi, se accentuează fenomenele El Nino și La Nina, schimbându-se, respectiv, curenții de aer...

Un mare emitent de gaze de seră este tocmai agricultura, fapt demonstrat pe deplin în condiții de criză pandemică, când ramuri întregi ale industriei au fost serios afectate, multe întreprinderi sistându-și activitatea. Creșterea animalelor pe schema intensivă tot prezintă o sursă importantă de acumulare a bioxidului de carbon în atmosferă. Sunt studii relevante în acest domeniu, care demonstrează faptul că dacă animalele sunt crescute în condiții naturale, la pășunat, precum se practica în trecut, atunci emanațiile de gaze de seră sunt minime. În această variantă, flora și fauna practic nu au de suferit, ba, mai

mult, se obțin și îngrășăminte organice, atât de necesare ramurii agricole.

Este de remarcat, în acest context, că, în agricultura tradițională, o mare parte din terenurile agricole sunt cultivate cu porumb și soia, care, la rândul lor, sunt folosite în calitate de furaje pentru sectorul animalier. De aici se impune o întrebare – care ar fi rostul cultivării de plante furajere și de a dezvolta sectorul animalier, dacă, este demonstrat, cu un mai mare succes am putea crește animale în condiții naturale, cu același randament, îmbunătățind, totodată, situația climatică globală? Este necesar, cred, să fie eliminate asemenea scheme corupte, dar aici deja se impune schimbarea paradigmei de producere, or mulți se tem de schimbări și nu doresc să accepte noul. Pe moment, creșterea intensivă a animalelor, în ferme mari și pe esplanade acoperite cu beton, rămâne o sursă importantă de gaze de seră.

- Dar ce ne spune știința, avem suficiente date în favoarea agriculturii conservative, livrate în baza experienței locale?

- Și în condițiile Republicii Moldova sunt deja date care permit argumentarea științifică a trecerii la agricultura conservativă. Eu susțin pe deplin necesitatea unui asemenea pas, voi susține și voi promova și în continuare agricultura conservativă.

Îmi voi argumenta opțiunea prin faptul că agricultura conservativă presupune minimizarea aplicării tehnicii agricole, ceea ce duce la reducerea consumului de motorină per hectar, de 2-4 ori comparativ cu agricultura convențională, se reduc considerabil orele de muncă, costurile salariale, amortizarea tehnicii... Numai aceste date ar trebui să-i mobilizeze pe producătorii agricoli în favoarea agriculturii conservative, care are capacitatea de a oferi recolte stabile. Iar, în agricultura convențională, recoltele diferă de la an la an, în funcție de condițiile climatice etc. Pentru a elimina dependența de condițiile climatice, care, precum am discutat anterior, devin tot mai vitrege, trebuie să practicăm agricultura conservativă, care ar minimiza efectele nefaste ale intemperțiilor naturii.

- Alături de agricultura conservativă, ce acțiuni se impun pentru redresarea situației în țara noastră?

- În Republica Moldova circa 70 la sută din terenurile agricole sunt cele arate, în unele raioane, mai ales în nordul țării, această

cifră fiind și mai mare. De aici, s-a atestat un fenomen negativ, legat de dispariția accentuată a izvoarelor de apă. Se cunoaște că, istoric, localitățile apăreau lângă sursele de apă, fapt demonstrat de către marile civilizații ale Mesopotamiei sau cea a Egiptului Antic. Lipsa surselor de apă este o consecință, în mare parte, a despăduririi masive și antrenarea terenurilor eliberate în circuitul agricol. Aici este necesar să fie identificat un compromis rezonabil, ceea ce ar presupune declanșarea unor campanii de anvergură de plantare de

noi păduri, în locurile accesibile, și de plantare obligatorie de fâșii forestiere. Aceasta ar reduce considerabil eroziunea solului, de apă și de vânt, și ar contribui la acumularea apelor pluviale. Asemenea unor bureți, pădurile absorb apa, o înmagazinează și o eliberează treptat, limitând inundațiile pe timp de ploaie și stocând apă pentru perioadele secetoase.

- Și acțiunea de plantare de noi păduri ar fi suficientă?

- Este necesară, de asemenea, elaborarea și promovarea unor politici de stat ce ar viza crearea de zone umede. Importanța zonelor umede este unanim recunoscută și apreciată, deoarece acestea sunt cele mai productive ecosisteme din lume, de 10 ori mai productive decât orice alt ecosistem; sunt veritabile filtre naturale, funcționând ca adevărate stații de purificare a apei; constituie resurse de apă și au un rol important în circuitul apei în natură; oferă habitat pentru un număr mare de specii, în general de păsări și pești, inclusiv specii rare; pot constitui resurse valoroase de biomasă vegetală, precum pește, cherestea, lemn pentru foc etc.; au un rol deosebit în prevenirea inundațiilor, acționând asemeni unui burete natural imens; oferă oportunități pentru activități științifice, turism, activități recreative - pescuit, vânatoarea, plimbarea cu barca etc.

Din practica acumulată de-a lungul anilor, am observat că, uneori, noi ducem apă cu sita, precum, bunăoară, procedăm la ample lucrări de ameliorare a terenurilor și, totodată, căutăm soluții, în primul rând financiare, pentru dezvoltarea rețelelor de irigare. Așadar, mai întâi secăm bălțile, surse necesare de apă, iar mai apoi căutăm resurse pentru irigație... De-a lungul anilor, noi am secat râulețele din regiunea Ungheni, bălțile din regiunea Orheiului, ale Cogălnicului, Răutului etc., ceea ce a determinat coborârea nivelului apelor pluviale. În consecință, astăzi ne lamentăm că nu avem resurse de apă pentru irigare. Aici, așadar, se cer politici bine chibzuite, pentru restabilirea zonelor umede istorice, balta de la Orhei, spre exemplu, fiind menționată încă

de Dimitrie Cantemir, în opera sa "Descrierea Moldovei", ca cel mai mare lac din Moldova. Astăzi nimeni nici nu mai știe unde au fost acea baltă și acel lac. Așadar, agricultura conservativă, împădurirea și restabilirea zonelor umede ar reprezenta cheia temperaturii efectelor schimbărilor climatice în țara noastră, irigarea, la rândul său, fiind o măsură ce le succede, după importanță, pe primele trei.

- Ce ar presupune practicarea agriculturii conservative în actualele condiții din sectorul agricol național?

- Este de remarcat faptul că, în Republica Moldova, gospodăriile agricole sunt fărâmițate, cu foarte multe terenuri în proprietate de o suprafață mică, de la 2 la 10 ha. O variantă ideală ar rezida în cooperarea acestor producători, ceea ce le-ar permite să procure un set de echipamente pentru practicarea agriculturii conservative, obținând, pe această cale, roade constante și reducerea considerabilă a cheltuielilor. În acest context, pot să aduc un exemplu elocvent din domeniul industriei prelucrătoare. Pe la mijlocul anilor '90, în Republica Moldova s-a aflat despre

tehnologia de ambalare a sucurilor în ambalaj Tetra Pak, timp de trei-patru ani fabricile de sucuri procurând circa 11 linii cu această tehnologie, la un preț per unitate de până la două milioane de dolari americani. Ulterior s-a văzut cu aceste linii lucrau câte două-trei luni pe ani, restul timpului nefiind utilizate. Astfel, aceste utilaje s-au învechit înainte de a se răscumpăra, numai după această experiență nu tocmai bună specialiștii în domeniu acceptând ideea că era mai bine dacă se cumpărau trei-patru asemenea linii tehnologice, care să deservească necesitățile tuturor fabricilor de sucuri din acea perioadă. Acest exemplu, sper, este sugestiv și pentru necesitatea cooperării în sectorul agricol național, în contextul procurării de tehnică și utilaje pentru practicarea agriculturii conservative. Dacă e să facem calcule detaliate pentru întreg setul de tehnică și utilaje necesare pentru agricultura convențională, atunci ne vom convinge de faptul că, pentru a procura cele necesare pentru a practica cu succes agricultura conservativă, sunt necesare investiții mai mici, per total.

- Dacă e să vorbim de politici de stat, ce pași s-ar preta pentru promovarea agriculturii conservative?

- Cred că s-ar preta introducerea unei măsuri dedicate pentru No-Till, nu pentru Mini-Till sau Strip-Till, deoarece ultimele sunt niște imitații ale No-Till. S-a demonstrat în repetate rânduri că, atunci când practici No-Till, este suficient să bagi plugul în brazdă, odată la patru ani, ca să pierzi toate rezultatele obținute anterior. Este necesară elaborarea unui mecanism care să determine foarte clar aceste deosebiri și, pentru No-Till, să fie adoptate măsuri de stimulare la nivel de politici de stat – aceasta este calea ce ar facilita trecerea masivă a producătorilor agricoli la agricultura conservativă, care este un imperativ de netăgăduit al timpurilor noastre.

- Mulțumim pentru interviu !

DOMENIUL AFACERILOR CU MERE DIN UE ESTE ÎNGRIJORAT DE POSIBILELE PROBLEME ÎN SEZONUL 2020/21 - UCRAINA ȘI MOLDOVA TREBUIE SĂ LE ANTICIPEZE

Potrivit EastFruit, pomicultorii din principalele țări producătoare de mere din Uniunea Europeană, inclusiv Italia, Franța, Polonia și Țările de Jos, în ciuda sezoanelor actual și cel anterior de mare succes, sunt serios îngrijorați de perspectivele pe termen lung ale pieței europene a mărului.

„Preocuparea celor care cultivă mere în UE este ușor de înțeles. În ultimele două sezoane, prețurile la mere au fost susținute de anumite circumstanțe favorabile - pierderea unei părți a recoltei din cauza vremii nefavorabile și creșterea cererii de mere în timpul crizei pandemice. Cu toate acestea, în tot acest timp suprafețele cultivate cu măr în UE și țările în curs de dezvoltare din afara UE au continuat să crească. Și, dacă nu se produc dezastre naturale, recolta de mere din 2021 în Europa poate depăși semnificativ necesitățile pieței regionale”, explică Andriy Yarmak, economist la Departamentul de investiții al Organizației ONU pentru Alimentație și Agricultură (FAO).

„Cu toate acestea, posibila supraproducția de mere nu-i sperie pe pomicultorii europeni la fel de mult ca noul curs strategic al Europei - „Green Deal” și „Farm to Fork” - în cadrul căruia este planificată reducerea drastică a utilizării pesticidelor și a altor produse de protecție a plantelor, precum și a îngrășămintelor minerale. Drept urmare, deja în

2021, pomicultorii se pot confrunța cu probleme ce țin de protecția livezilor din cauza posibilei restricții de utilizare sau chiar a interzicerii produselor de protecție a plantelor, cum ar fi fungicidele Captan și Dithi-anon. Fără ele, potrivit reprezentanților industriei horticole, schemele existente pentru protejarea livezilor de mere se pot dovedi ineficiente”, spune Andriy Yarmak.

Cu toate acestea, îngrijorarea țărilor UE, dintr-un motiv necunoscut pentru noi, nu s-a extins deocamdată la Ucraina și Moldova, care vând din ce în ce mai activ mere către țările UE. Mai mult, majoritatea pomicultorilor chestionați de EastFruit nu sunt

conștienți de schimbările din legislația și strategia UE. Ar trebui să se înțeleagă că interzicerea sau limitarea anumitor produse fitosanitare din UE va conduce la o revizuire a normelor de reziduuri admisibile ale acestor produse fitosanitare în produsele furnizate pe piața UE. În consecință, Ucraina, Moldova și alte țări vor trebui, de asemenea, să reconsidere schemele de protejare a grădinilor, adaptându-le noilor realități sau, altfel, să caute piețe alternative.

Este necesar, de asemenea, de ținut cont de o altă amenințare foarte gravă pentru afacerile cu mere în Moldova - reducerea cererii de importuri de mere în Federația Rusă,

unde propria producție este în continuă creștere. În plus, având în vedere instabilitatea politică în relațiile dintre Federația Rusă și Moldova, protecționismul în creștere al Rusiei, precum și lobby-ul activ din partea pomicultorilor ruși, amenințarea cu pierderea completă a accesului pe piața de mere rusă pentru Moldova pare foarte reală. În același timp, Moldova rămâne un producător complet nediversificat, spre deosebire de Serbia, care, realizând pericolele dependenței de o singură piață, în ultimii ani a dezvoltat în mod activ aprovizionarea cu mere către piețele UE, Orientul Mijlociu și chiar spre Asia de Sud-Est.

Însă această listă de amenințări la adresa Moldovei și Ucrainei, din păcate, nu este epuizată. Pe lângă perspectivele de creștere a producției în aceste țări și riscurile enumerate mai sus, este necesar să se ia în considerare și producția în creștere de mere în Turcia și Iran. Aceste două țări devin cei mai mari exportatori de mere din lume, impunând o concurență strânsă Moldovei, în Rusia, și Ucrainei, pe piețele din Orientul Mijlociu și Asia. Am vorbit despre acest lucru în analiza video «Яблоко - гонка за лидерство на мировом рынке». Remarcăm, de asemenea, creșterea producției de mere în Georgia și alte țări din Caucaz și Asia Centrală, care are, de asemenea, un impact negativ asupra soldului general al merelor pe piața regiunii.

„De mulți ani am atras atenția participanților la businessul cu fructe și legume din regiunea noastră asupra faptului că comerțul mondial cu mere nu crește și chiar tinde să scadă. Merele își pierd cota de piață din cauza creșterii afacerilor cu unele noi categorii precum pomsușoarele, fructele exotice și noi culturi de nișă. Prin urmare, producția de mere de calitate non-premium este probabil să devină treptat o afacere neprofitabilă. În plus, conceptul de „măr premium” se schimbă. Acum, această categorie se mută treptat exclusiv la soiurile de club, adică la soiurile protejate și autorizate, în comercializarea cărora sunt investite fonduri serioase. În același timp, astfel de soiuri nu sunt cultivate deloc în Ucraina și Moldova”, mai notează economistul FAO.

NOTĂ: Într-un interviu din decembrie 2020, expertul Andrei Zbanca a menționat că, potrivit unor estimări, volumul producției de mere va ajunge în Republica Moldova, peste câțiva ani, la 850 mii de tone, din care circa 60% - mere de toamnă. De aici, este necesar să cunoaștem care este dinamica internațională: acum trei ani Federația Rusă importa circa 750 mii tone de mere, dar, an de an, s-a atestat că producția lor internă crește anual cu 100-150 mii de tone de mere, ceea ce va permite acoperirea necesităților interne în vreo cinci ani.

2021 - DESEMNET ANUL INTERNAȚIONAL AL LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat o rezoluție prin care anul 2021 este desemnat Anul internațional al fructelor și legumelor, la cererea Conferinței FAO.

Inițiativa aparține Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură și a fost lansată în 15 decembrie 2019, la propunerea statului sud-american Chile.

Directorul general al FAO, QU Dongyu, a pledat cu ocazia celei de-a 74-a Adunare Generală desfășurată on line, pentru îmbunătățirea producției de alimente sănătoase și durabile, prin inovație și tehnologie și pentru reducerea risipei de alimente.

Anul Internațional al Fructelor și Legumelor va fi dedicat creșterii

gradului de conștientizare cu privire la rolul important al fructelor și legumelor în nutriția umană, securitatea alimentară și sănătatea consumatorilor.

QU Dongyu a mai spus că pandemia COVID-19 a provocat oamenii să găsească noi modalități de combatere a foametei și a malnutriției și a afirmat că Anul Internațional al Fructelor și Legumelor va evidenția rolul tehnologiilor digitale în îmbunătățirea nutriției și a oportunităților de piață.

„Fără diete sănătoase, nu putem spera să punem capăt malnutriției - și nu vom eradică foamea decât dacă vom reduce risipa de alimente. Subliniind valoarea fructelor și legumelor și daunele cauzate de risipă și deșeuri, ONU a făcut un pas decisiv

pentru a promova sisteme alimentare mai echitabile, mai ecologice și mai eficiente”, a declarat Maria Helena Semedo, directorul general adjunct al FAO pentru climă și resurse naturale.

ONU invită toate statele membre ale UE, organizațiile sistemului Națiunilor Unite, alte organizații internaționale și regionale și alte părți interesate relevante, inclusiv societatea civilă, sectorul privat și mediul academic, să respecte Anul internațional, după caz, prin activități care vizează sensibilizarea și direcționarea atenției la beneficiile alimentației corecte și a consumului de fructe și legume pentru sănătate, contribuția consumului de fructe și legume la promovarea unor diete și stiluri de viață diversificate, echilibrate și sănătoase, reducerea pierderilor și risipei de fructe și legume și împărtășirea celor mai bune practici în acest sens.

FAO și Organizația Mondială a Sănătății recomandă ca fiecare adult să consume zilnic cel puțin 400 grame de fructe și legume pentru a preveni maladiile cronice, inclusiv boli de inimă, cancer, diabet și obezitate, precum și pentru a contracara deficiențele de micronutrienți.

Suținerea manifestată pentru produsele în stare proaspătă se potrivește, de asemenea, bine cu scopul de a consolida rolul fermierilor mici și al fermelor de familie și de a promova opțiuni de piață mai largi pentru milioane de

familii rurale. Oportunitățile de egalitate de gen sunt, de asemenea, demne de remarcat, deoarece femeile joacă adesea roluri de conducere pentru gospodăriile lor atât în producția, cât și în consumul de fructe și legume.

Acțiunile planificate pentru Anul internațional al fructelor și legumelor se așteaptă să aibă un impact pozitiv în reducerea foametei și a sărăciei, îmbunătățirea securității alimentare și nutriționale, îmbunătățirea mijloacelor de trai și contribuirea la o mai bună gestionare a resurselor naturale.

În 2021, autoritățile internaționale și naționale, dar și organizațiile cu rol de decizie în sectorul agroalimentar vor activa, printre altele, pentru integrarea micilor fermieri, inclusiv a fermelor de familie, în producția locală, regională și globală și crearea unor lanțuri

de aprovizionare pentru producția și consumul durabil de fructe și legume, recunoscând contribuția fructelor și legumelor la securitatea alimentară, nutriție, mijloace de trai și venituri.

Reducerea pierderilor și a risipei de alimente îmbunătățește securitatea alimentară și nutriția, reduce emisiile de gaze cu efect de seră și poate spori productivitatea și creșterea economică. Până la 50 la sută din fructele și legumele produse în țările în curs de dezvoltare sunt pierdute în lanțul de aprovizionare dintre recoltare și consum.

Anul internațional al fructelor și legumelor 2021 se încadrează în „Deceniul de Acțiune al ONU privind Nutriția” (2016-2025) și în „Deceniul ONU privind Agricultura Familială” (2019-2028), se mai arată, între altele, pe site-ul www.fao.org.

ÎN LUNA FEBRUARIE ÎNCEP PREGĂTIRILE PENTRU CAMPANIA AGRICOLĂ DE PRIMĂVARĂ

Luna cea mai scurtă a anului, februarie, denumită popular Făurar este perioada în care, tradiția spune că „două săptămâni îngheață tot, iar după săptămâni se dezgheață tot”, tocmai pentru a sugera începutul pregătirilor pentru muncile agricole.

Cu temperaturi medii de 3 grade Celsius, luna februarie marchează pentru fermieri pregătirile pentru campania de primăvară. Deși vremea oferă încă unele surprize, gerul putând să-și facă apariția oricând, în funcție de prognozele climatice oferite de Institutul de Meteorologie, fermierii au posibilitatea să efectueze o serie de lucrări agricole.

În principiu, capricioasa lună februarie înseamnă și începerea campaniei de semănat la culturile de primă urgență, aprovizionarea cu semințe, îngrășăminte și fertilizatori, asigurarea stocurilor de materiale. În prima urgență, se pot semăna fără probleme culturile de mazăre, orzoica de primăvară, rapiță de primăvară etc.

În pomicultură, se continuă tratamentele de iarnă împotriva dăunătorilor, iar în pauzele dintre înghețuri se fac tăieri de rărire, de rodire și se înlătură lăstarii crescuți de la rădăcină. Legumicultorii curăță terenurile de zăpadă, pregătesc răsadurile, iar în ultima decadă a lunii seamănă deja culturile de roșii timpurii.

Zootehnia rămâne însă domeniul în care pauzele tehnice sau „ferestrele” dintre înghețuri nu există. Adăposturile pentru animale trebuie protejate, sursele de apă verificate permanent ca să nu înghețe, stocurile de hrană trebuie completate, iar măsurile sanitare se aplică permanent în conformitate cu programul solicitat de circumscripția sanitar-veterinară.

Cultura mare

(cereale și plante tehnice)

- Pregătirea utilajelor agricole pentru campania de primăvară (semănători, utilaje de erbicidat, mașinile de distribuit îngrășăminte);
- Se repară și se schimbă piesele uzate la mașinile agricole;
- Se realizează controlul semănăturilor din toamnă;
- Se verifică sămânța și se trimite la analiză;
- Se iau măsuri de spargere a crusteide gheață, de îndepărtare a poleiului, dacă este ger mare;
- Dacă apar bălțiri de apă, se evacuează apa prin realizarea unor canale de scurgere;
- În zonele unde vremea permite, fermierul poate realiza o arătură, în pauzele dintre înghețuri;
- Se stabilește calendarul pentru campania de primăvară;
- Se fac verificările în teren pentru fiecare cultură în parte;
- În sudul țării, pe terenurile nisipoase sau cu expunere sudică se începe efectuarea arăturilor dacă nu este ger extrem;
- La ferme, se asigură stocul necesar de îngrășăminte și fertilizatori;

- În ultima parte a lunii, dacă vremea permite, pot începe primele lucrări de câmp și semănatul la culturile de primă urgență (ovăz, mazăre, lucernă etc);

Pomicultură

- În zilele cu temperatură de 3-4 grade Celsius (în pauzele dintre îngheț) se stropesc toate speciile de pomi fructiferi. Primele două tratamente de iarnă se fac la un interval de cel puțin zece zile;
- Se aplică tratamentele de iarnă pentru boli și ciuperci în funcție de specie;
- Se repară și se procură piesele de schimb pentru utilaje;
- Se efectuează lucrările curente stabilite prin calendarul de activități și se programează alte lucrări necesare;

- Se continuă toate lucrările de iarnă în continuarea celor din luna ianuarie (tratamentele de iarnă)
- Se realizează tratamentul pentru combaterea păduchilor țestoși cu insecticid;
- Când vremea permite, pomicultorul va realiza tăierile de rărire, de corecție și de rodire;
- Se înlătură prin tăiere lăstarii crescuți de la rădăcină (drajonii);
- Când terenul este încă înghețat, se transportă gunoiul de grajd în livadă;
- Se realizează verificarea periodică a legumelor din spațiile de depozitare puse la păstrare peste iarnă;
- Se actualizează graficul de activități și se stabilește necesarul de personal pentru perioada care urmează;
- Se eliberează terenul de zăpadă, se zvântă pământul dacă este necesar;
- Stocurile de produse legumicole din silozuri sunt pregătite pentru comercializare sau distribuție;
- Se verifică semințele și se trimite la laboratoarele specializate pentru analiză;
- Se produc răsadurile și se pregătesc materialul de plantare pentru culturile timpurii (ridichi, spanac, salată, varză timpurie și altele);

- Se verifică starea de vegetație a culturilor din toamnă;
- Se confecționează răsadnițele pentru replantare;
- Se pregătește și se dezinfectează amestecurile de pământ;
- Pentru tomatele timpurii, pe 20 februarie începe perioada optimă de semănat;
- Tot în această lună, se pregătesc tuberculi de cartofi timpurii pentru pre-încolțire: are loc operația de dezinfectare, asigurarea condițiilor pentru forțare, aerisire și umiditate);
- Se continuă lucrările neefectuate în luna ianuarie din cauza vremii nefavorabile;
- Se face controlul viabilităților „ochilor” în viile roditoare (cu probă de coardă pentru fiecare sector);
- În funcție de prognoza meteo anunțată

- Dacă s-au format ochiuri de apă sub pojghițele de gheață, se asigură drenarea prin săparea de mici șanțuri;
- Se repară gardurile, echipamentele pentru grădinarit;
- Se asigură stocul de fertilizanți și îngrășăminte;
- Se verifică instalația de irigații pentru a nu exista pericolul crăpării dacă cumva au existat scurgeri întâmplătoare de apă;
- Din a doua jumătate a lunii, se aplică procedura de fertilizare pentru arbuști și plantele care rămân verzi tot timpul anului;
- Se tund arbuștii care urmează să înflorească vara, având grijă să intervenim într-o măsură mai mică asupra celor care deja au format muguri florali;
- Plantele agățătoare cu frunze căzătoare, precum caprifoiul trebuie tunse și modelate;
- Plantelor perene trebuie divizate și mutate înainte să înceapă să dea lăstari noi;
- Plantele depozitate în încăperi închise trebuie udate puțin dacă este sesizat fenomenul de uscare a pământului.

Zootehnie

(păsări, porci, bovine, ovine, caprine, animale mici)

- Se protejează adăposturile de animale și se curăță zăpada dacă este cazul;
- Se verifică permanent sursele de apă și conductele de transport pentru a evita înghețul acestora;
- Se asigură necesarul de furaje, apă și se completează sau se suplimentează în funcție de situație;
- Se repară utilajele, echipamentele și instrumentarul de lucru. Se stabilește programul pentru perioada următoare și necesarul de personal suplimentar;
- Se reface stocul de medicamente și alte produse de uz veterinar necesar întreținerii animalelor;
- Igiena adăpostului și asigurarea igienii animalelor sunt activități permanente;
- Se curăță toate căile de acces către adăpost (grajduri, cuști etc.);

- Se fac reviziile la termen;
- Se începe instalarea spalierului în plantațiile noi înființate;
- Se stabilește necesarul de vițe pentru noile plantații programate. Acestea se procura și se stratifică provizoriu, în nisip, în vederea plantării;
- Se verifică și se repară sistemul de susținere pentru viile pe rod;
- Se monitorizează butucii, se verifică procentul afectat de îngheț. Dacă temperatura în timpul iernii a coborât mai jos de 24 grade Celsius, atunci pot fi afectate coardele și lemnul multianual. Dacă temperatura a fost cuprinsă între -17 și -25C viticultorul de poate aștepta la deteriorarea „ochilor” de iarnă;
- La finele lunii februarie se începe tăiatul viței de vie (temperatura nu trebuie să fie mai mică de 5 grade Celsius);
- Se sparg pojghițele de gheață formate din cauza înghețului;

- În zilele cu temperatură mairidicată, fără îngheț extrem se asigură un program de mișcare pentru animale;
- Se asigură asistență pentru animalele gestante și la fătare pentru toate categoriile de animale și, în mod special pentru ovine;
- Se fac contracte în vederea distribuției și comercializării produselor obținute la fermă;
- Se aplica măsurile sanitare - veterinare prevăzute pentru luna februarie prin programul stabilit de circumscripția sanitar - veterinară.
- Se monitorizează iernarea prin ascultarea zgomotului făcut de albine la ușoara lovire a stupului;
- Se realizează inventarul apicol: stupi, elemente de stupi, colectoare de polen și propolis, rame și altele;
- Se verifică atent stupii pentru a se constata dacă au existat rozătoare care au pătruns în anumite zone;

– Se verifică umiditatea și se asigură dacă e necesar, termoizolarea suplimentară a stufului, având în vedere faptul că matca depune deja ouă;

– Dacă temperatura exterioară crește peste 12 grade Celsius se înlesnesc zborurile de curățire;

– Se pot aplica hrăniri de completare cu turte din miere și zahăr pudră, turte de miere, turte de zahăr și polen;

– Se examinează aspectul resturilor îndepărtate de pe baza stupilor pentru a se stabili dacă există modificări vizuale;

– Dacă se constată o încălzire a vremii, se pot monta adăpătoarele cu apă călduță cu un adaos de 5 grame de sare la litru;

– Se îndepărtează gheața de pe scândurile de zbor;

Ce lucrări se fac în legumicultură în februarie

Fermierii care cultivă legume respectă în mare același calendar. Există însă și câteva lucrări specifice. Pe lângă planificarea activităților, revizia utilajelor și pregătirea pământului, legumicultorii trebuie să verifice periodic legumele din depozite și să pregătească stocurile pentru vânzare sau distribuție.

Tot acum e și momentul în care eșantioane din semințele pregătite pentru plantare se trimit la laboratoare pentru testare, se verifică starea culturilor plantate în toamnă și se pregătesc cartofii pentru pre-încălzire.

A doua fază importantă a lucrărilor legumicole din februarie o constituie pregătirea răsadnițelor. Legumicultorii trebuie să instaleze răsadnițele pentru replantare, să producă răsadurile și să pregătească semințele pentru plantarea legumelor timpurii precum salata, varza timpurie, spanacul și ridichile. Roșiile timpurii pot fi plantate cel mai bine în ultima săptămână a lunii februarie. Înainte de asta însă, legumicultorii trebuie să acorde o grijă deosebită preparării și dezinfectării amestecurilor de pământ.

Cum se pregătesc răsadnițele

Modul clasic de a produce răsaduri e să folosești cele mai simple construcții, din scânduri, plastic sau beton, pe care le acoperi cu plastic transparent sau geam. Acestea sunt mult mai simple de confecționat și utilizat decât solarile sau serele. Răsadnițele se pretează cel mai bine pentru tomate, vinete, salate, castraveți, ardei sau conopidă.

Există mai multe tipuri de răsadnițe. Folosirea lor depinde de ce soi se cultivă sau de costurile alocate. Astfel, pot fi răsadnițe de suprafață, fixe sau semi-îngropate, în pantă sau drepte, calde sau reci, cu apă caldă sau încălzire biologică. Răsadnițele se vor amplasa în aer liber, în locuri fără umbră și trebuie acoperite pentru a fi ferite de ploie.

Acestea se umplu cu gunoi de grajd, frunze și paie amestecate, care vor elibera căldură în timpul procesului de descompunere. Materialul de umplere e nevoie să fie pregătit cu cel puțin 6 luni înainte. Grosimea stratului variază între 20-50 de centimetri, în funcție de legumele plantate. Răsadnițele se construiesc pe loc nivelat. Procedura e simplă: peste un strat de paie sau rumeguș vii cu straturi de gunoi vânturat și udat. Peste acestea așezi pământul solul care trebuie să fie bine aerat și pregătit cu câteva luni înainte.

Cele mai bune amestecuri de sol nutritiv se obțin din gunoi de grajd, turbă, pământ în care au fost rădăcini de țelină, resturi vegetale, nisip de râu și o cantitate infimă de var. Amestecul trebuie dezinfectat înainte cu CuSO₄ (sulfat de cupru) și apoi lăsat câteva zile să se odihnească. Ai grijă ca acesta să fie doar umed, nu foarte ud și greblează-l înainte.

Semințele se plantează cel mai bine în rânduri. Verifică-le înainte viabilitatea (prin plantarea câtorva în mușchi cu nisip umed) și respectă distanța indicată de producător pentru fiecare soi. După ce ai introdus semințele, acoperă-le cu un strat subțire de sol nutritiv, pe care îl poți umezi ușor.

DRAGOBETELE

Obiceiuri și tradiții de 24 februarie

Luna lui Făurar este spre sfârșite, iar primăvara, aproape. La 24 februarie, românii sărbătoresc Dragobetele – numit și Cap de primăvară – ziua în care păsările își fac cuiburi iar tinerii, “ochi dulci”. I se mai spune Sântion de primăvară și nu întâmplător: creștin ortodoxii sărbătoresc astăzi Întâia și a doua aflare a Capului Sfântului Ioan Botezătorul. Înainte de a vorbi despre Dragobete, trebuie să spunem că Făurar (cum este numită luna Februarie), își are numele de la meșterii fauri care, în această perioadă, pregăteau uneltele – în special fiarele de plug – pentru un nou an agrar. Pe de altă parte, odată cu această lună, obișnuitele șezători se încheiau și pe primul plan erau situate preocupările legate de muncile câmpului, de reparare a uneltelor, de pregătire a semințelor și a tuturor celor necesare semănatului. Există o veche zicală care este folosită des în această zi: “Azi e Dragobetele, se sărută fetele”.

CINE ESTE, DE FAPT, DRAGOBETELE

Dragobete este zeul tinereții, al veseliei și al iubirii are origini străvechi. Acesta este, de fapt, un personaj preluat de la vechii daci și transformat ulterior într-un protector al tinerilor și patron al iubirii. Urmând firul anumitor legende populare, se pare că Dragobete (numit și “Cap de primăvară”, “Năvalnicul” sau “Logodnicul Păsărilor”) nu era nimeni altul decât fiul babei Dochia, un flăcău extrem de chipeș și iubăreț, care seducea femeile ce îi ieșeau în cale. Dragobete a rămas însă până în ziua de astăzi ca simbolul suprem al dragostei.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII STRĂVECHI DE SĂRBĂTOAREA DRAGOBETELUI

Sărbătoarea Dragobetelui are o simbolică bogată și interesantă. Dragobetele îngemănează în esență sa atât începutul, cât și sfârșitul – începutul unui nou anotimp și al reînsoțirii naturii, sfârșitul desfătărilor lumești căci începe Postul Sfânt al Paștelui. În vremuri de demult (în anumite zone chiar și astăzi!), în această zi de mare sărbătoare, tinerii îmbrăcați în straie frumoase, cuviincioase obișnuiau să se strângă în păduri și să culeagă în buchetele cele dintâi flori ale primăverii. Culesul florilor se continua cu voie bună și cântece, cu un fel de joc numit “zburător”. La ceasul prânzului, fetele porneau în fugă către sat, iar băieții le fugăreau, încercând să le prindă și să le dea un

sărutat. Dacă băiatul îi era drag fetei, aceasta se lăsa prinsă, ulterior având loc și sărutul considerat echivalent al logodnei și al începutului iubirii între cei doi. Înspre seara, logodna urma să fie anunțată comunității satului și membrilor familiei. Cei care participau la sărbătoare, respectând tradiția, erau considerați a fi binecuvântați în acel an. Ei vor avea parte de belșug, fiind feriți în schimb de boli și febră. Conform anumitor superstiții din bătrâni, cei care nu sărbătoreau această zi erau pedepsiți să nu poată iubi în acel an. Acest obicei dat naștere celebrei strigături sau amenințări glumețe “Dragobetele săruta fetele!”

Dacă vremea era mohorâtă în această zi, dacă era foarte frig, ploua sau ninge, tinerii se strângeau într-o casă “să facă de Dragobete”, să petreacă, să lege prietenii, să se țină de jocuri și ghidușii. În anumite zone fetele tinere obișnuiau să arunce acuzații pentru farmecele de urăciune făcute împotriva rivalelor în iubire. De asemenea, tinerii flăcăi își creștau ușor brațul în forma unei cruci și își atingeau tăieturile rostind jurământul de a rămâne pe viața frați de sânge. Cu ocazia acestei zile, bătrânii satului acordau o îngrijire specială animalelor din ogradă, dar și păsărilor. Bătrânii credeau că în această zi păsările își aleg perechea pe viață și se urnesc în construirea cuiburilor. La sfârșit de iarnă și început de primăvară, Dragobete oficia nunțirea păsărilor în cer. Sacrificarea animalelor este interzisă în această zi. În rostul împerecherii păsărilor nu ai voie să intervii, se crede. În anumite zone ale țării, în această zi, tinerii își unesc destinele prin logodnă, promițându-și credința și iubire.

În vremuri de demult exista obiceiul ca fetele tinere necăsătorite să strângă zăpada rămasă pe alocuri, zăpada

cunoscută drept “zăpada zânelor”. Apa rezultată prin topire era considerată ca având proprietăți magice în iubire și în descântecul de iubire, dar și în ritualurile de înfrumusețare. Se credea că această zăpadă s-a născut din surșul zânelor. Fetele își clăteau chipul cu aceasta apă pentru a deveni la fel de frumoase și atrăgătoare ca și zânele. În această zi, fetele trebuie să se întâlnească cu persoane de sex masculin. Altfel nu vor avea deloc parte de iubire de-a lungul întregului an. Totodată, în sate se credea că fetele care ating un bărbat dintr-un sat învecinat vor fi drăgăstoase tot timpul anului.

În anumite sate uitate ale României, din pământ se scot rădăcini de spanz pe care oamenii le folosesc ulterior drept leac pentru vindecarea anumitor boli. Este obligatoriu ca în această zi bărbații să se afle în relații cordiale cu persoanele de sex feminin. Bărbații nu au voie să necăjească femeile și nici să se angajeze în gâlcevi căci astfel îi aștepta o primăvară cu ghinion și un an deloc prielnic. Atât băieții, cât și fetele au datoria de a se veseli în această zi pentru a avea parte de iubire întreg anul. Dacă vor ca iubirea să rămână vie de-a lungul întregului an, tinerii care formează un cuplu trebuie să se sărute în această zi. Lucrările câmpului, țesutul, cusutul, treburile grele ale gospodăriei nu sunt permise în această zi. În schimb, curățenia este permisă, fiind considerată aducătoare de spor și prosperitate. Nu ai voie să plângi în ziua de Dragobete. Se spune că lacrimile care curg în această zi sunt aducătoare de necazuri și supărări în lunile care vor urma. În unele zone ale țării, ajunul Dragobetelui este asemănător ca simbolică noptii de Bobotează. Fetele tinere, curioase să își afle ursitul, își pun busuioc sfințit sub pernă, având credința că Dragobetele le va ajuta să găsească iubirea adevărată.

CE NU AI VOIE SĂ FACI DE DRAGOBETE

Pentru că sărbătoarea este și una a renașterii naturii, nu se sacrifică și nu se cumpără animale în ziua de Dragobete.

Pentru a nu-ți atrage furia lui Dragobete, nu ai voie să cârpești, coși, speli sau să calci nimic de ziua lui. Singurul lucru pe ți da voie să îl faci este curățenia în casă, primenind căminul pentru ca anul ce vine să fie cu spor, belșug și dragoste pentru toți cei ce locuiesc în casă.

Se spune că trebuie să petreci în ziua de Dragobete și să atingi măcar o persoană de sex opus, altfel nu vei fi doar singură, ci te va ocoli norocul tot anul.

AIPA A RELUAT PROCESUL DE AUTORIZARE A CERERILOR RECEPȚIONATE ÎN ANUL 2020

După intrarea în vigoare a Legii bugetului de stat pentru anul 2021, AIPA a reluat procesul de autorizare a cererilor de solicitare a sprijinului financiar depuse în anul 2020, ce au rămas fără acoperire financiară în anul trecut, din cauza epuizării mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (FNDAMR).

Menționăm că, în anul 2020, conform datelor preliminare AIPA a recepționat un număr de 7448 dosare de solicitare

a sprijinului financiar, pentru 4392 producători agricoli unici, în valoare totală de peste 1,2 miliarde lei.

Prin Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural statul sprijină producătorii agricoli care au efectuat investiții în sectorul agricol prin construcția de sere, înființarea plantațiilor multianuale, procurarea tehnicii agricole, dezvoltarea sectorului zootehnic, agricultura ecologică, promovarea produselor pe piețele de desfacere, dezvoltarea pensiunilor agroturistice rurale, crearea sau extinderea unităților meșteșugărești etc.

Pentru anul 2021, conform Legii bugetului de stat mărimea FNDAMR constituie 1,1 miliard de lei.

DOUĂ INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR DIN LEOVA ȘI BASARABEASCA VOR FI RENOVATE CU BANI OFERIȚI DE UNIUNEA EUROPEANĂ

Edificiile liceelor teoretice „Constantin Spătaru” și „Matei Basarab” din orașele Leova și Basarabeasca vor fi renovate grație a două proiecte de dezvoltare regională finanțate de Uniunea Europeană. Astfel, circa 1000 de elevi și profesori vor beneficia din anul curent de un mediu de studii confortabil și condiții de educație îmbunătățite. Valoarea totală a proiectelor constituie circa 73 de milioane de lei.

Conform proiectelor, principalele lucrări de renovare vor contribui la sporirea eficienței energetice a clădirilor prin reducerea consumului normat de energie în instituții cu până la 30% și la reducerea emisiile anuale normate de CO₂. Lucrările planificate includ termoizolarea fațadelor și soclurilor clădirii, reabilitarea acoperișurilor, finisarea pe interior a pereților, instalarea unor sisteme moderne

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova

Ministry of Agriculture, Regional Development and Environment of the Republic of Moldova

de electricitate și ventilare, precum și asigurarea cu apă caldă și rece la robinete. De asemenea, va fi îmbunătățit aspectul exterior și interior al clădirilor urmare a lucrărilor de reconstrucție, reutilare și modernizare a sălilor de clasă, a spațiilor de recreere și agrement, precum și a infrastructurii de utilități publice aferente.

Lucrările în cadrul proiectelor vor fi monitorizate de Agenția de Dezvoltare Regională Sud.

NOTĂ: Suportul financiar necesar pentru renovarea celor două instituții de învățământ primar din orașul Leova și Basarabeasca este oferit de Uniunea Europeană în cooperare cu proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova”, implementat de GIZ Moldova în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și sprijinit financiar de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ).

ÎN REPUBLICA MOLDOVA A FOST ELABORAT UN STUDIU CU REFERIRE LA VIITURILE PLUVIALE ÎN CONTEXTUL IMPACTULUI ANTROPIC ASUPRA MEDIULUI

În Republica Moldova a fost elaborat un Studiu cu referire la viiturile pluviale în contextul impactului antropic asupra mediului. Scopul a fost de a evalua modificările caracteristicilor temporale și spațiale ale scurgerii de viitură de pe râuri, determinate de activitatea antropică.

Lucrarea științifică a fost elaborată de Ana Jeleapov, doctor în științe geonomice, iar în cadrul unui dialog cu Secretarul de Stat al MADRM, Dorin Andros, s-a discutat despre importanța studiului în procesul de elaborare a politicilor în domeniul gestionării resurselor de apă, precum și în procesul evaluării riscului de inundații.

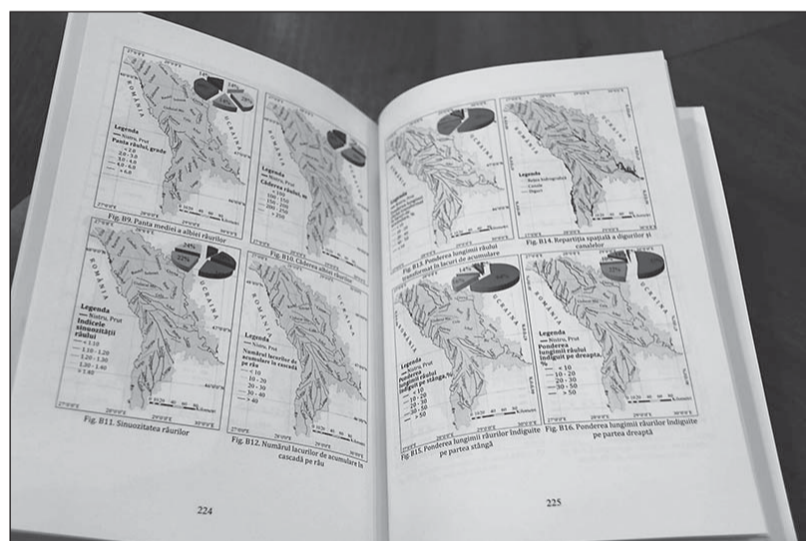
Potrivit autoarei monografia este destinată specialiștilor în domeniul apei, hidrologilor, inginerilor-hidrologi, studenților ciclurilor I, II, III, cercetătorilor științifici, specialiștilor din cadrul instituțiilor ce se ocupă de evaluarea și gestionarea resurselor de apă și a riscului la inundații.

„Un accent deosebit al lucrării îl constituie conceptul de simulare a proceselor de formare a scurgerii de viitură utilizând diferite modele hidrologice, ce reprezintă o direcție de viitor în procesul de evaluare a riscului de inundații”, a subliniat Ana Jeleapov, doctor în științe geonomice.

Totodată, autoarea a vorbit des-

pre obiectivele studiului subliniind: „Identificarea și aprecierea modificărilor regimului scurgerii de viitură sub acțiunea activității antropice în baza metodelor statistice și modelelor statice; simularea impactului antropic asupra proceselor de formare și propagare a undelor de viitură de pe râurile pilot utilizând modele hidrologice și hidrodinami-

ce; aprecierea modificărilor zonelor riscului la inundații în condițiile schimbărilor de mediu”.

În cadrul discuțiilor, Secretarul de Stat, Dorin ANDROS, a menționat importanța suportului științific în procesul luării deciziilor, precum și și-a exprimat convingerea că prin consolidarea cooperării va rezulta un impact pozitiv pentru domeniul gestionării resurselor de apă.

„Lucrarea va putea fi utilizată în procesul de elaborare a politicilor în domeniul gestionării resurselor de apă, precum și în procesul evaluării riscului de inundații. Literatura de specialitate, studiile naționale și internaționale, actuale, asupra regi-

mului scurgerii de viitură arată că, activitatea antropică influențează semnificativ procesele de formare și propagare a viiturilor pluviale. Din acest considerent, problema identificării și înțelegerii modificărilor caracteristicilor scurgerii maxime de pe râurile Republicii Moldova este fragmentar cercetată și reflectă experiența deceniilor anterioare, însă studii complexe nu au fost efectuate până în prezent. Considerăm că prezenta cercetare este necesară și se încadrează în tendința cercetării actuale globale despre viiturile pluviale”, a subliniat Dorin ANDROS.

MOLDOVA A EXPORTAT ÎN FEDERAȚIA RUSĂ PESTE 9 MII DE TONE DE MERE

Cu referire la lotul de mere returnat din Federația Rusă din cauza depistării molii orientale Grapholita molesta (Busck), Agenția Naționa-

lă pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) comunică următoarele: „Molia orientală nu este un organism de carantină fitosanitară pentru Republica Moldova, dar face parte la lista insectelor de monitorizare ale ANSA. Monitorizarea fitosanitară este realizată în scopul determinării ariei de răspândire a organismului și avertizării fermierilor despre perioada optimă pentru aplicarea măsurilor fitosanitare. Responsabilitatea producătorilor este menținerea stării fitosanitare și aplicarea măsurilor de combatere a dăunătorilor în perioada de vegetație.

Este de menționat că pentru unele regiuni ale Federației Ruse,

de exemplu regiunea Krasnodar, aceasta insecta, la fel, nu face parte din organisme de carantină fitosanitară. Totuși, pentru a declara neconformitatea și a returna un lot, este suficient să fi depistat un fruct cu semne de dăunare.

Menționăm că, în conformitate cu procedura stabilită prin Ordin ANSA, fiecare lot de marfă returnat din țara de import, la sosirea în republica este supus unui control fitosanitar repetat. Scopul controlului este verificarea respectării cerințelor fitosanitare, inclusiv și investigările de laborator, începând cu perioada de cultivarea și până la plasarea produsului vegetal pe

piața internă sau externă.

Totodată informăm că numai în anul 2021 din Republica Moldova în Federația Rusă s-au exportat

peste 9 mii de tone de mere, ceea ce constituie aproximativ 450 de unități de transport, adică peste 30 unități zilnic.”

AIPA ÎNȚIAZĂ O CAMPANIA DE INFORMARE CU SLOGANUL ”FII FERMIER INFORMAT, PENTRU O VIAȚĂ MAI BUNĂ LA SAT!”

Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) sub egida Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), dar și în parteneriat cu companiile de consultanță, instituțiile de învățământ cu profil agricol, Congresul Autorităților Locale, Biroul Relații cu Diaspora, a lansat marți, 26 ianuarie 2021, Campania de informare cu sloganul „Fii fermier informat, pentru o viață mai bună la sat!”.

Scopul campaniei de informare este îmbunătățirea absorbției fondurilor nerambursabile acordate prin FNDAMR, informarea corectă a publicului-țintă prin prezentarea măsurilor de finanțare, a schemelor de plăți directe și a condițiilor, documentelor necesare și etapelor de accesare a

Campania de informare - 2021
 „Fii fermier informat, pentru o viață mai bună la sat !”
 26 - 28 ianuarie 2021

FNDAMR, precum și a drepturilor și obligațiilor ce revin beneficiarilor Fondului. De asemenea, se vor prezenta proiecte de succes deja implementate și informații utile

care vor crea un climat de încredere celor interesați de accesare a fondurilor de dezvoltare nerambursabile.
 Din publicul-țintă al campaniei

ei fac parte fermieri și investitori beneficiari ai măsurilor FNDAMR, autorități publice locale, Asociații de Profil și membrii acestora, reprezentanți ai diasporei, potențiali beneficiari ai plăților directe per cap de animal dar și instituții de învățământ profesional tehnic cu profil agricol.

Totodată, Campania de informare 2021 va asigura diseminarea informațiilor (broșurilor și pliantelor) privind accesarea fondurilor nerambursabile acordate prin FNDAMR la scară națională prin intermediul Subdiviziunilor Teritoriale ale AIPA.

O componentă mai specială, în cadrul acestui proiect, este aceea de a sonda, efectiv, modul în care angajații Agenției se adresează beneficiarilor și modul în care aceștia răspund nevoilor bene-

ficiarilor. De aceea, a fost creat un chestionar privind evaluarea gradului de satisfacție a părților interesate care poate fi accesat la rubrica "sondaje" sau accesând direct linkul: aici

Pentru informarea corectă și în timp real a tuturor persoanelor interesate, pe pagina de internet a Agenției, www.aipa.gov.md, s-a creat o secțiune "Campanii de Informare" în care cei interesați pot consulta calendarul sesiunilor la rubrica "Campania de informare-2021" dar și descărca formularul de participare: aici

Campania de informare are obiectivul de a dezvolta capacitățile tuturor potențialilor beneficiari, în vederea pregătirii corecte a cererilor ce vor fi depuse la AIPA.

Informații detaliate pe site-ul www.aipa.gov.md

MADRM A ORGANIZAT ATELIERE DE INFORMARE PENTRU A PREZENTA NOUL MECANISM SEMI-AUTOMATIZAT DE CALCULARE A PLĂȚILOR PENTRU EMISIILE ȘI DEVERSĂRILE DE POLUANȚI

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) a elaborat un mecanism semi-automatizat de calculare a plăților pentru emisiile și deversările de poluanți. Scopul a fost de a oferi suport agenților economici a căror activitate este generatoare de poluanți, prin simplificarea procesului de calculare a plăților respective.

În cadrul celor trei ateliere de informare, organizate în format on-line, în perioada 18-20 ianuarie curent, colaboratorii MADRM au explicat cum se aplică instrumentul de calculare a plăților pentru emisiile și deversările de poluanți.

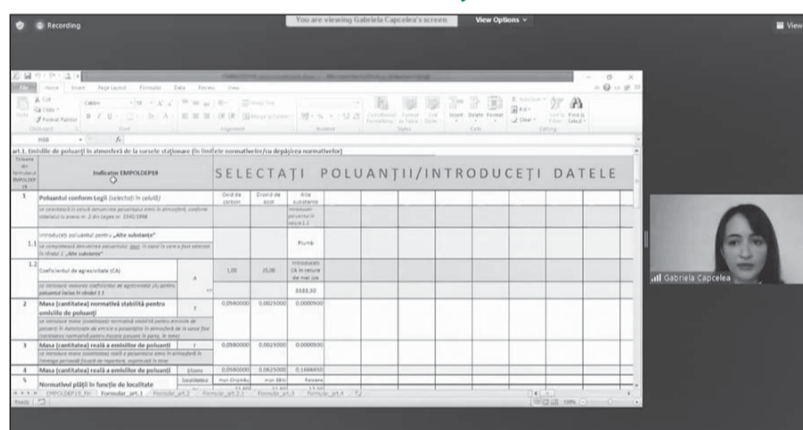
„Potrivit art. 14 din Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, subiecții plăților pentru emisiile și deversările de poluanți și depozitarea deșeurilor sunt obligați să calculeze de sine stătător plățile respective, să achite la bugetul de stat plățile corespunzătoare și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă (Formularul

EMPOLDEP19) până la data de 25 a lunii februarie a anului următor de gestiune, utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică în condițiile stipulate la art. 187 alin. (21) din Codul Fiscal. Mecanismul semi-automatizat de calculare a plăților îi va ajuta pe agenții economici la depunerea rapoartelor și la calcularea plăților respective”, a subliniat Secretarul de Stat, Dorin ANDROS, în cadrul webinarului.

La elaborarea acestuia, s-a ținut cont și de ultimele modificări operate în legislație, prin care au fost majorate normativele plăților cu 20%. Astfel, că raportarea și declararea plăților pentru poluare se va face aplicând normativele deja majorate.

Totodată, în cadrul atelierelor de informare, a fost prezentat detaliat cum funcționează mecanismul semi-automatizat de calculare a plăților respective.

„MADRM a elaborat acest instrument, în format Excel, care conține 6 secțiuni și nu reprezintă

un formular oficial de prezentare a informației privind plățile pentru emisiile și deversările de poluanți către Serviciul Fiscal de Stat. În Secțiunile 2-6 se calculează automat suma plăților pentru emisiile și deversările de poluanți prin introducerea unor date, iar în Secțiunea 1 se introduc automat datele din secțiunile 2-6 în corespondență cu toate compartimentele dării de seamă (Formularul EMPOLDEP19). Prin urmare, agenții economici vor putea prelua datele din Secțiunea

1 a instrumentului Excel și le vor putea utiliza pentru prezentarea dării de seamă către Serviciul Fiscal de Stat”, a explicat agenților economici participanți, Gabriela Capcelea, consultant principal în cadrul Direcției politice de prevenire a poluării și evaluării de mediu.

La webinar au participat peste 250 de persoane: reprezentanți ai MADRM, IPM, Serviciului Fiscal de Stat și ai agenților economici.

Totodată, pentru a asigura informarea unui număr cât mai

mare de subiecți ai impunerii cu plata pentru emisiile și deversările de poluanți privind modalitatea de aplicare și utilizare a acestui instrument, informațiile sunt disponibile în continuare pe pagina de Facebook a ministerului și pot fi accesate de toți doritorii.

NOTĂ: Mecanismul semi-automatizat de calculare a plăților pentru emisiile și deversările de poluanți, a fost elaborat în baza prevederilor Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului și a Ordinului MADRM nr. 15/2019 cu privire la aprobarea formularului dării de seamă (EMPOLDEP19), modului de completare a acestuia și a Instrucțiunii privind modul de calculare și achitare a plăților pentru emisiile și deversările de poluanți și depozitarea deșeurilor. Instrumentul de calculare a plăților nominalizate (în format Excel) va fi publicat pe pagina web a MADRM și a Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

ACȚIUNILE MADRM CU REFERIRE LA CONSTRUCȚIILE DIN PĂDUREA DE LA DURLEȘTI

În contextul informațiilor distribuite în spațiul public cu referire la construcțiile din beton armat din pădurea de la Durlești, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului precizează că, în baza unei petiții adresate instituției de locuitorii din regiune, în luna decembrie 2020, a dispus întreprinderilor de profil din subordine să verifice legalitatea actelor permissive și a acțiunilor desfășurate în sectorul Poiana Domnească din orașul Durlești.

Astfel, Vă informăm că terenul fondului forestier a fost transmis în arendă, în baza unui act de primire-predare de Î.S. Întreprinderea pentru Silvicultură „Chișinău” către S.R.L. „Batami-Grup”, în iunie 2008, iar în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor invocate în petiție, cu cele constatate la fața locului, în decembrie 2020, Agenția „Moldsilva” a creat o comisie de specialitate pentru a verifica legalitatea lucrărilor de construcție și defrișarea copacilor în pădure, inclusiv, a actelor de arendă asupra teritoriului menți-

onat. În același context, Î.S. Întreprinderea pentru Silvicultură „Chișinău” a emis un ordin pentru verificarea respectării prevederilor contractului de arendă și a legislației silvice, iar Inspectoratul pentru Protecția Mediului a efectuat un control inopinat la fața locului.

După verificările la fața locului au fost constatate mai multe nereguli și abateri de la legislația în vigoare. Pe 28 decembrie 2020, arendașului i-a fost emisă o prescripție cu informarea despre încălcările prevederilor contractului de arendă, precum și despre abaterile de la proiect: construcția neautorizată a gardului din beton, decopertarea lutierii și stratului de sol fertil, în lipsa biletului

silvic, construcția căilor de acces și i-a fost solicitat sistarea lucrărilor de construcție, cât și prezentarea avizului tehnic de la organele competente în domeniul construcțiilor referitor la respectarea proiectului și corespunderea construcțiilor executate cu cerințele proiectului coordonat.

Totodată, în cadrul verificărilor reprezentanții IPM au constatat că cele șapte temelii au fost edificate din materiale de construcție durabile, au fost înregistrate ca bunuri imobile la Agenția Servicii Publice, iar pentru construcția acestora au fost tăiați ilegal 11 arbori de specie tei și stejar cu diametrul de la 30-52 cm, cioatele arborilor fiind acoperite cu sol.

Arendașul și-a justificat acțiunile prin prezentarea următoarele documente: contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere semnat în iunie 2008; autorizația de construire emisă în octombrie 2019; avizul Ministerului Mediului, ce permite efectuarea lucrărilor respective, obținut în iunie 2017 și avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat din august 2017.

MADRM informează că, materialele acumulate și constatările privind iregularitățile admise în procesul gestionării terenului din fondul forestier au fost transmise Procuraturii Generale. De asemenea, în prezent, reprezentanții IPM definitivează procedura de control, iar constatările suplimentare vor fi transmise organelor de drept.

Este de menționat faptul că Agenția „Moldsilva” s-a autosesizat în urma secvențelor video difuzate de la Rezervația Naturală „Plaiul Fagului” și în cadrul unei ședințe operative s-a discutat despre un plan de acțiuni pentru elucidarea tuturor circumstanțelor.

Totodată, s-a decis formarea a două grupuri de lucru cu implicarea specialiștilor din cadrul aparatului central al agenției. Primul va activa, nemijlocit, pentru verificarea situației la Cantonul de pază nr. 12 (locul de unde provin imaginile cu masa lemnoasă stocată), iar al doilea grup va fi implicat la verificarea situației în alte parchete ale Rezervației Naturale „Plaiul Fagului”. Rezultatele acestor anchete de serviciu vor fi făcute publice la finalizarea lor.

PIAȚA INTERNAȚIONALĂ DE CONDIMENTE S-A ÎNSCRIS PE UN TREND ASCENDENT

Interesul crescând pentru bucătăriile etnice internaționale, combinat cu creșterea tendinței de a duce o viață sănătoasă, oferă oportunități pentru exportatorii din țările în curs de dezvoltare. Importatorii europeni caută, de asemenea, mirodenii și ierburi aromate de înaltă calitate, ce provin din surse sustenabile, care pot oferi oportunități furnizorilor interesați de respectarea standardelor de producție și bineînțeles, sustenabilității.

Există în continuare o cerere din ce în ce mai mare de amestecuri de condimente etnice. Aceasta se datorează popularității crescânde a bucătăriei etnice, a alimentelor sănătoase și a consumului tot mai mare de mâncăruri procesate și gata de consum. Piețele alimentare stradale din întreaga lume în special, ne inspiră prin aromele și rețetele de noi de amestecuri de condimente, sosuri și ierburi aromate. Multe produse noi lansate sunt etichetate drept „street food” pentru a atrage consumatorii.

Globalizarea inspiră consumatorii europeni să caute noi experiențe în privința aromei. Drept urmare, brandurile consacrate aduc pe piață mai multe varietăți de condimente și ierburi. Consumatorii sunt din ce în ce mai mult interesați de alte culturi, de produsele specifice bucătărilor internaționale și ca urmare, se fac tot mai multe lansări de produse care conectează aroma, numele țării, marca și produsul (de exemplu, „Za'atar Authentic Lebanese Herb Blend” – Za'atar Amestec Autentic De Ierburi Libaneze). De asemenea, brandurile folosesc etichete precum „descoperă”, „explorează”, „dezvăluie”, etc. pentru a stârni curiozitatea consumatorilor.

Nu este ușor să asociez o anumită regiune a lumii cu noi amestecuri de condimente. În realitate, amestecurile de condimente, deși sunt conectate cu o singură origine principală, pot fi produse prin amestecarea condimentelor cu diferite origini.

Cele mai promovate amestecuri de condimente din Europa în perioada 2018/2019 includ următoarele:

- Orientul Mijlociu, Mediterana de Est și Africa de Nord – amestecurile de condimente din aceste zone sunt introduse de mai multe mărci europene de condimente celebre. Aceste amestecuri includ Baharat, Za'atar (cu sumac ca ingredient principal), Berbere, Zhug, Chermoula și Ras el Hanout;

- Condimente sau arome japoneze, cum ar fi Umami, Katsu curry sau furikake;
- Condimente din sud-estul Asiei – prognoza pentru perioada următoare este că tipurile de sosuri calde indoneziene, precum sambalul (deja foarte popular în Olanda), se vor răspândi în Europa mai intens.

În cele mai multe cazuri, tendința de introducere a noilor condimente și amestecuri de condimente pe piețele europene va începe

în țările Europei de Vest (precum Regatul Unit, țările Scandinave sau Olanda) și după aceea se va răspândi în Europa de Sud, Centrală și de Est.

Majoritatea amestecurilor de condimente sunt amestecate în Europa, dar crește tot mai mult importul direct al acestor amestecuri. Cu toate acestea, nu este posibilă specificarea cantităților exacte importate pentru anumite amestecuri, din cauza limitărilor statistice.

CONDIMENTELE SUNT PROMOVATE DIN CE ÎN CE MAI MULT CA SUPER-ALIMENT CU BENEFICII PENTRU SĂNĂTATE

În ultima perioadă sunt intens promovate beneficiile pentru sănătate și utilizarea în medicina tradițională a condimentelor. Asociația Europeană a Condimentelor a lansat deja mai multe publicații privind beneficiile pentru sănătate ale condimentelor. Aceste beneficii sunt, de asemenea, legate de unele practici medicale tradiționale sau alternative, cum ar

fi Ayurveda.

Printre beneficiile condimentelor asupra sănătății, efectul lor probiotic asupra microorganismelor intestinale este din ce în ce mai evidențiat. Consumatorii încearcă din ce în ce mai mult să-și orienteze alegerile alimentare conform principiului „ești ceea ce mănânci”.

Ca atare, condimentele se găsesc tot mai des în suplimente alimentare (de exemplu, semințe de chimen, turmeric (curcuma), ghimbir, scorțișoară, usturoi sau cuișoare). Unele sunt populare în mod tradițional în Europa (cum ar fi usturoiul), altele sunt deja bine cunoscute (ghimbir), iar unele sunt promovate intens pentru beneficiile pentru sănătate (cum ar fi turmericul).

Mai mult, se pare că cercetările științifice privind beneficiile pentru sănătate ale condimentelor sunt abia la început. Efectele ghimbirului și usturoiului sunt supuse celor mai multe cercetări, în timp ce unele condimente recent introduse, cum ar fi turmericul, au

nevoie de mai multe studii de caz pentru a fi intens promovate.

FURNIZAREA SUSTENABILĂ A CONDIMENTELOR DEVINE UNA DINTRE TENDINȚELE PRIMORDIALE

Sustenabilitatea este un subiect important în ultimii câțiva ani. Problemele

– probleme de mediu (cum ar fi consumul de îngrășăminte și pesticide).

Deși importul european de mirodenii este în creștere, există o penurie de condimente de înaltă calitate și produse sustenabile. Aceasta înseamnă că condimentele și ierburile de înaltă calitate și produse sustenabile pot oferi oportunități furnizorilor din țările în curs de dezvoltare.

TENDINȚA ÎN CREȘTERE DE A FOLOSI CONDIMENTELE PENTRU A CREA ÎNLOCUITORI DE CARNE

Există o tendință globală de a folosi condimentele și ierburile pentru a imita gustul cărnii. Consumatorii europeni folosesc din ce în ce mai mult produse proteice (pe bază de soia, grâu și proteine de mază) ca o alternativă la carne.

Sarea, ardeii (alb, negru și roșu), usturoiul, ceapa, pulberea de țelină și alte condimente savuroase vor contribui la gustul familiar al produselor din carne pe bază de plante.

În decembrie 2018, veganismul a fost anunțat drept „cea mai rapidă tendință culinară din 2018” de cel mai mare lanț de retail britanic, Tesco. Tendința consumului de proteine vegetale este de așteptat să se extindă și mai mult în 2019 în Europa. Mai multe companii își extind opțiunile vegetariene și vegane pentru a atrage flexitarii (dietă vegană ocazională) și alți consumatori ce urmează alte stiluri culinare. Proteinele vegetale sunt amestecate cu condimente pentru a le face să pară și să aibă gust de carne reală.

TENDINTE DE APARIȚIE A CONDIMENTELOR CU NOI ORIGINI PE PIAȚA MIRODENIILOR

Majoritatea condimentelor importate în Europa sunt produse în zonele cu climă tropicală.

Clima tropicală permite migrarea producției de mirodenii și ierburi pe glob. Ghimbirul, de exemplu, a fost produs inițial doar în Asia și este acum răspândit în țările africane. China și India, care erau în mod tradițional furnizori europeni, devin principalii importatori de mirodenii, deoarece recolta lor internă nu poate satisface cererea internă. Aceasta duce la dezvoltarea de noi destinații de producție și aprovizionare.

Producția de piper cambogiană ilustrează acest fapt, deoarece producția cambogiană a crescut pentru a se potrivi cu nevoile țărilor vecine. Cambodgia a suferit schimbări majore în poziția sa pe piața mondială; cultura sa a ajuns la 20.000 de tone în 2017, în creștere de la 1.450 de tone în 2011. Cea mai mare parte de piper cambogian este produs fără aporturi chimice și este cumpărat de importatorii vietnamezi. Aceștia îl amestecă cu piperul vietnamez cu scopul de a reduce nivelul pesticidelor din acest piper, pentru a răspunde cerințelor europene.

Un alt exemplu poate fi găsit în industria vaniliei. Timp de zeci de ani, Madagascar a dominat aprovizionarea cu vanilie. Cu toate acestea, apar noi țări în ceea ce privește oferta, cum ar fi Iordania, Thailanda, Indonezia și Uganda. De asemenea, Israelul a anunțat că va începe producția mai intensivă de vanilie.

INOVAȚII PRIVIND AMBALAREA CONDIMENTELOR ȘI IERBURILOR

Una dintre principalele modificări ale ambalajului va fi trecerea la materialele reciclabile/reutilizabile. În noiembrie 2018, peste 250 de organizații au semnat noul angajament de a elimina plasticul atunci când este problematic sau inutil și de a trece la ambalaje reutilizabile. Până în 2025, se intenționează ca

toate ambalajele din plastic fie reutilizabile, reciclabile sau compostabile. În fiecare an, vor fi raportate public progresele înregistrate.

O altă tendință legată de condimente sunt porțiile mai mici din ambalajele de consum. Oamenii au adesea nevoie doar de porții mici, pentru că vor să încerce o rețetă, de exemplu. Opțiunile de ambalare foarte mici pentru mirodenii și ierburi au apărut din ce în ce mai mult în lanțurile de retail din toată Europa.

Pungile mici incluse în trusele de masă sunt un exemplu foarte specific de porții mici sau porții de ierburi. Un kit de masă este un pachet de ingrediente pentru a găti o masă, în primul rând cu carne, pește, legume, sos și condimente. Consumatorii amestecă ingredientele și gătesc masa conform instrucțiunilor oferite. Vânzările de truse de mâncare în magazinele alimentare au crescut, deoarece acestea sunt utile pentru consumatori, iar prețurile sunt acceptabile.

CEREREA DE CONDIMENTE ORGANICE ESTE ÎN CREȘTERE

Estimările industriei menționează că mărimea pieței mondiale de mirodenii bio este evaluată în prezent între 750 de milioane și 1 miliard de dolari SUA (aproximativ 5-7% din totalul pieței). Cererea de condimente organice este de așteptat să crească cu 5-7% anual. În prezent, India, China și Vietnam sunt principalii exportatori de mirodenii organice. Segmentul de condimente organice este dominat de mărfuri precum ardeiul iute, ghimbirul și usturoiul.

Utilizarea condimentelor organice și a amestecurilor de mirodenii de către consumatorii europeni este în creștere, deoarece aceste produse sunt apreciate pentru ingredientele lor complet naturale, lipsite de pesticide. Procesatorii europeni de alimente folosesc condimente organice ca ingrediente în scopul diferențierii produselor. Mai mult, recunoașterea proprietăților medicinale ale mirodeniilor influențează și cererea de condimente și ierburi organice.

PRACTICILE COMERCIALE CORECTE DEVIN O SOLICITARE OFICIALĂ EUROPEANĂ

Uniunea Europeană avansează oficial spre aprovizionarea mai echitabilă a produselor alimentare. La 12 aprilie 2019, Parlamentul European a adoptat oficial Directiva privind practicile comerciale neloiale. Fermierii din țările în curs de dezvoltare sunt deosebit de vulnerabili la practicile comerciale neloiale, deoarece au mai puține șanse să aibă legături cu piețele alternative și pot avea mai puțin acces la asistența juridică sau la informațiile necesare pentru a contesta practicile nedrepte ale marilor cumpărători europeni.

În mod esențial pentru furnizorii din țările în curs de dezvoltare, noua directivă îi protejează pe cei care își au sediul în afara UE, dar vând unui cumpărător din UE. Noua directivă trebuie acum transpusă în legislația fiecărui stat membru al UE în următorii doi ani. În practică, fiecare stat membru trebuie să investigheze practicile de comerț neloial suspectate și să impună sancțiuni în consecință.

Cea mai comună practică comercială neloială este politica oficială a unor comercianți cu privire la plata foarte întârziată. În conformitate cu Directiva europeană de întârziere a plăților, importatorii trebuie să își plătească facturile în termen de 60 de zile, cu excepția cazului în care prin contract furnizorii sunt de acord în mod expres altfel și cu condiția să nu fie o întârziere exagerată.

O altă inițiativă a fost anunțată de guvernul francez, care intenționează să interzică ofertele de genul „cumperi un produs și primești unul gratis” pentru produsele alimentare din supermarketuri. Aceste reduceri mari sunt considerate o concurență neloială prin care unele supermarketuri ar putea vinde mărfuri în pierdere doar pentru a învinge concurenții. Vânzarea în pierdere este interzisă în Franța. Fermierii francezi s-au plâns de multă vreme că au fost loviți de un război al prețurilor între comercianți, război ce este în favoarea consumatorilor dar dăunează producătorilor.

FAO: PREȚURILE MONDIALE LA ALIMENTE AU CONTINUAT SĂ CREASCĂ ÎN DECEMBRIE, PENTRU A ȘAPTEA LUNĂ CONSECUTIV

Food and Agriculture Organization of the United Nations

Indicele global al prețurilor la produsele alimentare a crescut în decembrie, pentru a șaptea lună consecutiv, toate categoriile majore, exceptând zahărul, înregistrând creșteri luna trecută, a anunțat joi Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO).

FAO publică lunar propriul său Food Price Index, care măsoară modificările de prețuri înregistrate la un coș de alimente format din cereale, uleiuri vegetale, lactate, carne și zahăr. În decembrie, acest indice a crescut până la 107,5 puncte, de la o valoare de 105,2 puncte în noiembrie (o cifră revizuită ușor în sus față de valoarea inițială de 105 puncte).

Pe ansamblul anului trecut, indicele prețurilor la produsele alimentare s-a situat la 97,9 puncte, cel mai ridicat nivel din ultimii trei ani, și un avans de 3,1% față de 2019. Totuși, încă este cu 25% sub nivel istoric record din 2011.

În decembrie, prețul uleiurilor vegetale a urcat cu 4,7%, după un avans de peste 14% în noiembrie, în urma majorării prețurilor la uleiul de palmier.

Pe ansamblul anului trecut, prețul uleiurilor vegetale a urcat cu 19,1%.

Prețurile la cereale au înregistrat o creștere mai modestă, de 1,1% în decembrie, comparativ cu noiembrie, iar în 2020

prețurile la cereale au urcat cu 6,6% față de 2019.

Și prețurile de export pentru grâu, porumb, sorg și orez au crescut în decembrie, pe fondul temerilor privind perspectivele recoltelor din

prețurile la lactate au scăzut cu aproximativ 1% față de 2019.

Și prețurile la carne au urcat cu 1,7% în decembrie, iar pe parcursul lui 2020 acestea au înregistrat un declin de 4,5% față de 2019, pe fon-

America de Nord și de Sud, precum și din Rusia, a precizat FAO.

Prețurile la lactate au urcat cu 3,2% în decembrie, comparativ cu luna precedentă, dar pe ansamblul anului trecut

dul suspendării exporturilor germane de carne de porc către piețele asiatice, din cauza focarelor de pestă porcină africană.

Prețurile la zahăr au scăzut cu 0,6% în decembrie, comparativ cu luna precedentă, dar, pe ansamblul anului trecut, prețurile la zahăr au crescut cu aproximativ 1,1% față de 2019, pe fondul majorării importurilor de către China, arată datele FAO.

În decembrie, FAO și-a revizuit în jos, pentru a treia lună consecutiv, estimările privind producția mondială de cereale în 2020. Conform noilor estimări, producția mondială de cereale în 2020 va fi de 2,742 miliarde tone, față de 2,750 miliarde tone cât estima anterior. În pofida acestei revizuirii, recolta mondială de cereale în acest an va atinge un nivel record, fiind cu 1,3% mai mare față de cea din anul anterior.

“Privind în perspectivă, semnatul grâului de iarnă pentru 2021 se derulează în emisfera nordică, iar în mai multe țări mari producătoare însămânțările sunt așteptate să urce ca urmare a unor prețuri mai bune. În Uniunea Europeană, după o reducere a suprafețelor cultivate în 2019, însămânțările de grâu sunt așteptate să înregistreze o revenire substanțială”, susține FAO.

În aceste condiții, FAO se așteaptă ca stocurile mondiale de cereale la finalul sezonului 2021 să ajungă la 866,4 milioane de tone, în scădere cu 9,6 milioane de tone față de precedentă estimare publicată luna trecută.

FAO food price index

	Food Price Index ¹	Meat ²	Dairy ³	Cereals ⁴	Vegetable Oils ⁵	Sugar ⁶
2002	53.1	55.2	46.1	55.6	55.1	42.6
2003	57.8	58.3	54.5	59.4	62.6	43.9
2004	65.5	67.6	69.8	64.0	69.6	44.3
2005	67.4	71.8	77.2	60.8	64.4	61.2
2006	72.6	70.5	73.1	71.2	70.5	91.4
2007	94.2	76.9	122.4	100.9	107.3	62.4
2008	117.5	90.2	132.3	137.6	141.0	79.2
2009	91.7	81.2	91.4	97.2	94.4	112.2
2010	106.7	91.0	111.9	107.5	121.9	131.7
2011	131.9	105.3	129.9	142.2	156.4	160.9
2012	122.8	105.0	111.7	137.4	138.3	133.3
2013	120.1	106.2	140.9	129.1	119.5	109.5
2014	115.0	112.2	130.2	115.8	110.6	105.2
2015	93.1	96.7	87.1	95.9	90.0	83.2
2016	91.9	91.0	82.6	88.3	99.4	111.6
2017	98.0	97.7	108.0	91.0	101.9	99.1
2018	95.9	94.9	107.3	100.6	87.8	77.4
2019	95.0	100.0	102.8	96.4	83.3	78.6
2020	97.9	95.5	101.8	102.7	99.1	79.5
2019 December	101.0	106.6	103.5	97.2	101.5	83.0
2020 January	102.5	103.8	103.8	100.5	108.7	87.5
February	99.4	100.6	102.9	99.4	97.6	91.4
March	95.1	99.5	101.5	97.7	85.5	73.9
April	92.4	96.9	95.8	99.3	81.2	63.2
May	91.0	95.4	94.4	97.5	77.8	67.8
June	93.1	94.8	98.3	96.7	86.6	74.9
July	94.0	92.2	102.0	96.9	93.2	76.0
August	95.8	92.2	102.1	99.0	98.7	81.1
September	97.9	91.5	102.2	104.0	104.6	79.0
October	101.2	91.8	104.3	111.6	106.4	84.7
November	105.2	92.7	105.4	114.4	121.9	87.5
December	107.5	94.3	108.8	115.7	127.6	87.0

ÎN MOLDOVA, PREȚURILE LA CARTOFI ȘI MORCOVI STAGNEAZĂ DIN CAUZA STOCURILOR MARI

Conducătorii marilor gospodării specializate în cultivarea legumelor susțin că, la începutul ultimei decade a lunii ianuarie, au reușit să vândă doar aproximativ 20-30% din volumul total de cartofi și morcovi depozitați în toamna anului trecut. Cu asemenea solduri de stoc atât de mari, au spus ei, „nu am intrat în noul an de mulți ani”. Mai mult, potrivit celor observate de către operatorii de pe piața fructelor și legumelor, stocurile mari de produse s-au acumulat în depozitele comercianților-importatori.

Anterior, EastFruit a informat că, din cauza intensificării importurilor acestor produse la sfârșitul celei de-a doua săptămâni a lunii ianuarie, cartofii erau deja oferți pe piața moldovenească la 0,17-0,23 USD / kg, iar morcovii puteau fi cumpărați la 0,14-0,20 USD / kg.

Potrivit întreprinderilor comerciale, în prezent, din cauza stocurilor mari, importurile de cartofi și, în special, morcovi au scăzut la minimum. Acest lucru se întâmplă de obicei în timpul iernii în perioadele

de răcire bruscă și ninsori abundente, care implică probleme logistice. Dar în ianuarie 2021, o astfel de situație nu a fost atestată. Importatorii deocamdată nu au necesitatea să importe culturi rădăcinoase, care, în plus, devin tot mai scumpe aproape peste tot în regiune.

Legumicultorii moldoveni sunt cam sceptici, deoarece chiar și într-o situație de importuri minime, propriile stocuri de mărfuri sunt suficiente pentru a „reduceri” prețurile pentru culturile rădăcinoase până la sfârșitul iernii.

LEGUMELE DE IMPORT S-AU SCUMBIT PUȚIN ÎN MOLDOVA

Săptămâna trecută, în Moldova prețurile medii cu ridicata la legumele rădăcinoase au crescut în medie cu 0,5 lei / kg: cartofi și morcovi - până la 3,5 lei / kg (0,21 USD / kg), ceapă galbenă - până la 3 lei / kg (\$ 0,18 / kg). Potrivit operatorilor pieței de fructe și legume din țară, prețurile au crescut în principal pentru produsele de înaltă calitate importate din Uniunea Europeană de către întreprinderi comerciale relativ mari, pentru rețelele de supermarketuri. Drept urmare, prețul maxim cu ridicata la cartofi a crescut la 4,5 lei / kg (0,27 USD / kg), morcovii - 4

lei / kg (0,24 USD / kg), ceapă - până la 3,5 lei / kg (0,21 USD / kg).

Creșterea prețurilor la legumele „setului de borș” la sfârșitul lunii ianuarie a fost destul de neașteptată. Cel mai recent, EastFruit a raportat, citând comercianții mici și mijlocii, că au intrat în noul 2021 cu depozite pline cu legume nevândute și că în această iarnă prețurile au scăzut la cel mai mic nivel din ultimii trei-patru ani. Luând în considerare acest lucru, operatorii pieței de fructe și legume din Moldova nu sperau la o creștere a prețurilor la legumele de bază mai devreme de începutul lunii februarie.

Experții organizațiilor de producători agricoli asociază creșterea „neplanificată” a prețurilor cu faptul că, potrivit observațiilor lor, până la sfârșitul acestei luni cererea consumatorilor de legume din „setul de borș” din Chișinău și alte orașe mari a crescut ușor. În același timp, orașenii completează stocurile de alimente epuizate în timpul sărbătorilor în gospodării, în principal în magazinele staționare și, în special, în supermarketuri, unde un sortiment de legume spălate, în ambalaje mai mult sau mai puțin de înaltă calitate, este prezent pe rafturi aproape constant.

MOLDOVA: CEREREA DE EXPORT ȘI PREȚURILE PENTRU MERE AU CRESCUT

De la mijlocul lunii ianuarie, prețul merelor de export a început să crească în Moldova. În prezent, în comparație cu situația de la începutul acestei luni, nivelul mediu al prețurilor la mere de aproape toate soiurile a crescut cu o medie de 1 lei / kg - până la 8-14 lei / kg (0,48-0,84 USD / kg). În același timp, merele din soiurile Idared și Simirenko se află în mod tradițional în partea inferioară a gamei de prețuri, iar Granny Smith, Red Chief și Fuji - în partea superioară. La începutul celei de-a treia decade a lunii ianuarie 2021, nivelul mediu al prețului pentru mere diferă încă puțin de nivelul prețului pentru aceste fructe în aceeași perioadă a anului trecut. Dar, până la sfârșitul lunii, exportatorii locali consideră că prețurile, probabil, vor crește.

Dar, în același timp, se așteaptă la o creștere lină a prețului produselor, nu una bruscă.

Operatorii pieței cu ridicata a fructelor din Moldova observă că intensificarea comerțului cu mere se datorează în principal creșterii exporturilor către Rusia. Mai mult, un număr mare de comercianți din întreprinderile agricole din Moldova au început să furnizeze mere pe piața rusă în luna ianuarie. Unii dintre ei exportă cantități destul de mari de produse în a doua jumătate a lunii - până la o duzină de camioane frigorifice pe zi. În general, acest lucru se încadrează în scenariul tradițional pentru această perioadă a sezonului de marketing. Cu toate acestea, exportatorii se îndoiesc că în ianuarie 2021 nivelul exportului va atinge cotele

pentru această lună din 2020 și 2019 (27 mii tone și, respectiv, 35 mii tone). Motivul se explică prin recolta relativ scăzută de mere anul trecut (430 mii tone) și rezervele mici de mărfuri în acest moment (estimate la mai puțin de 140 mii tone).

Comercianții susțin că până acum nu mai există produse de calitate scăzută în frigiderele lor, dar există multe mere „sociale” - fructe cu un diametru mic (55 mm sau mai puțin). Dar acest produs de asemenea este solicitat pe piața rusă. Comercianții explică situația prin reluarea activității instituțiilor de învățământ și a grădinițelor, precum și trecerea interesului consumatorilor de la citrice, în perioada sărbătorilor de iarnă, la mere, pentru consumul de zi cu zi.

ÎN MOLDOVA, O PARTE SEMNIFICATIVĂ DIN STOCURILE COMERCIALE DE PRUNE DIN FRIGIDERE VA FI DESTINATĂ PROCESĂRII

Potrivit experților Federației Agricultorilor din Moldova (FARM), până la jumătatea lunii ianuarie 2021, în depozitele fermierilor au rămas aproximativ de la câteva sute până la o mie de tone de prune din recolta de anul trecut. Aceste produse sunt încă disponibile în departamentele de fructe din supermarketurile locale. Cu toate acestea, prețurile cu amănuntul și calitatea prunelor moldovenești variază foarte mult. Astfel, o prună mică și moale din soiul „Stanley” se vinde în rețelele de magazine cu nu mai mult de 20 lei / kg (1,16 dolari / kg), iar o prună densă, de dimensiuni medii, din soiul „Angelino”, poate costa până la 40-47 lei / kg (2,31 USD - 2,71 / kg).

În același timp, prețul mic cu ridicata al prunelor de desert pentru rețelele locale de retail nu depășește 14-15 lei / kg (0,84-0,9 dolari / kg). Prunele de slabă calitate sunt achiziționate de către comercianții cu amănuntul individual, de câteva ori mai ieftin. În situația actuală, pomicultorii care au stocuri comerciale semnificative de prune Stanley preferă să le vândă, cât mai curând posibil, producătorilor de fructe uscate.

Anterior, EastFruit a informat că, în 2020, prelucrarea prunelor în Moldova a scăzut considerabil. În același timp, producătorii locali de fructe uscate au clienți-cumpărători stabili în Uniunea Europeană și anul trecut

și-au onorat cu dificultate contractele. Pentru aceasta, ei au cumpărat prune de dimensiuni chiar mici și de formă nestandardă, la un preț ridicat - 4,0-4,5 lei / kg (0,27-0,30 USD / kg).

Potrivit expertului FARM Andrei Zbancă, depozitarea prunelor pentru o lungă perioadă de timp într-un frigider industrial nu reduce proprietățile tehnologice ale acestor produse tocmai în calitate de materie primă pentru producerea fructelor uscate. În opinia sa, această categorie de prelucrători va fi interesată să colecteze în timpul iernii o anumită cantitate de prună destinată prelucrării tehnice și, probabil, să plătească, pentru aceasta, un preț ridicat, aidoma celui din toamnă.

CEL PUȚIN 10 MII DE TONE DE STRUGURI DE MASĂ AU MAI RĂMAS STOCATE ÎN DEPOZITELE DIN MOLDOVA

Cel puțin 10 mii de tone de struguri de masă mai sunt stocate în depozitele producătorilor și comercianților agricoli din Moldova. Asociația Națională a Producătorilor și Exportatorilor de struguri de masă remarcă faptul că acestea sunt produse depozitate corespunzător în camere frigorifice și sunt destinate în principal exportului. În plus, este foarte posibil ca o cantitate semnificativă de struguri să fie încă depozitată în depozite mai puțin avansate tehnologic, din gospodăriile de fermieri mici și gospodăriile rurale, aceste produse fiind destinate exclusiv pieței interne a Moldovei.

Reprezentanții Asociației consideră că prezența unor stocuri semnificative de struguri din recolta anului 2020 în frigiderele industriale ale întreprinderilor agricole și co-

merciale „provoacă îngrijorare, dar până acum nu este o situație alarmantă”. În decembrie anul trecut, procesul de exportare a strugurilor a încetinit și este încă relativ scăzut. Cu toate acestea, în ianuarie 2021 au fost deja cazuri de furnizare de struguri de înaltă calitate pe piața Uniunii Europene, la un preț destul de ridicat - 20 lei / kg (1,16 USD / kg). În același timp, prețul strugurilor de calitate scăzută, vânduți pe piața internă (inclusiv exportatorilor), fluctuează în medie în intervalul 9-11 lei / kg (0,52-0,64 USD / kg).

În total, aproximativ 49 mii tone de struguri de masă au fost exportați din Moldova în 2020 (în 2019 - 79 mii tone). Producția de struguri de masă anul trecut este estimată la 70 mii tone (în 2019 - aproape 112 mii tone).

UN SISTEM DE BRÂNDUIRE A FRUCTELOR CU O MARCĂ NAȚIONALĂ A FOST LANSAT ÎN MOLDOVA

Săptămâna trecută, primul lot de mere a fost exportat din Moldova în cutii de carton standardizate, pe care au fost plasate sigla și sloganul mărcii comerciale actualizate pentru produsele din fructe: **Moldova - un gust deosebit.**

Marca „Moldova - un gust deosebit”, utilizată pentru promovarea fructelor autohtone, atât pe piața internă, cât și pe cea externă va putea fi utilizată de producătorii locali, doar cu acordul Asociației „Moldova Fruct”, deținătoarea acestei mărci.

Mai mult decât atât, pentru a beneficia de dreptul de utilizare a mărcii „Moldova - un gust deosebit”, producătorii de fructe sau de struguri trebuie să demonstreze respectarea trasabilității pe întreg procesul de producție și vânzare.

În acest context, reziduurile de pesticide trebuie să fie în limitele maxime admisibile ale Republicii Moldova și a pieței planificate de comercializare, procesele de producere și post-recoltă să fie certificate GLOBALG.A.P., IFS Food sau ISO 22000.

Totodată, produsele trebuie

să fie incluse în lanțul continuu al frigului timp de 12 ore de la recoltare și menținut până la cumpărător. Iar producătorii și exportatorii trebuie să dispună de certificări GRASP, SMETA, BSCI, care confirmă implementarea practicilor sociale.

Prevederile se conțin în noul Regulament de utilizare a acestei mărci, elaborat de specialiștii din cadrul asociației cu sprijinul proiectului USAID, Agricultură Performantă în Moldova.

Marca „Moldova - un gust deosebit” reprezintă un instrument de promovare a fructelor

moldovenești de o calitate înaltă, care se conformează standardelor europene.

Marca „Moldova - un gust deosebit” va putea fi utilizată alături de marca comercială a producătorului. La moment, dreptul de utilizare a mărcii îl au doar membrii Asociației „Moldova Fruct”: producători sau exportatori de fructe. Ulterior, va fi extins dreptul de utilizare a mărcii și de cei care nu sunt membri ai asociației.

Moldova Fruct și-a înregistrat dreptul de deținere a mărcii „Moldova - un gust deosebit”, la AGEPI în anul 2014.

PREȚURILE SĂPTĂMÂNIALE ANGRO LA PRODUȚIA HORTICOLĂ

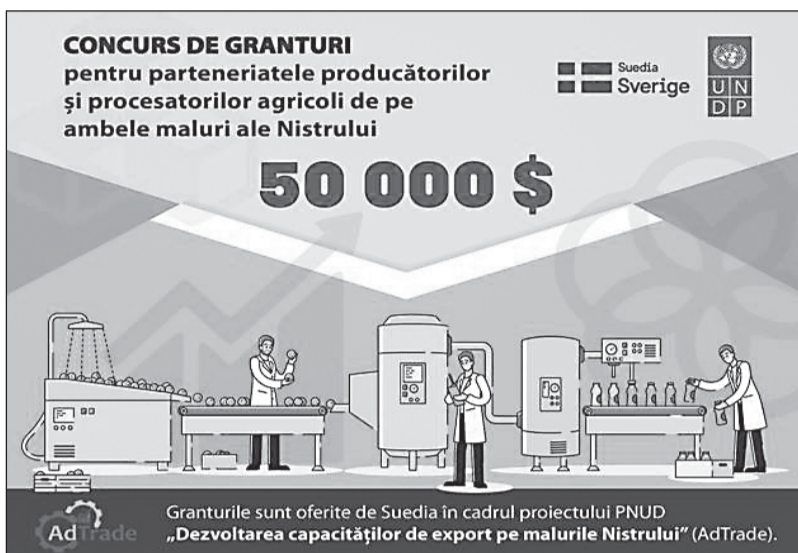
(28.01.2021)

Denumirea produsului	Prețurile producătorului, MDL/KG		
	minim	maxim	mediu
FRUCTE ȘI POMUȘOARE			
Mere Golden Delicious	9.00	10.00	10.00
Mere Idared	8.00	10.00	9.00
Mere Jonagold	10.00	12.00	11.00
Mere Reinette Simirenko	8.00	9.00	8.50
Mere Gala	9.00	11.00	10.00
Mere Grany Smith	11.00	12.00	11.00
Mere Fuji	12.00	14.00	13.00
Mere timpurii	-	-	-
Mere, alte soiuri	9.00	11.00	10.00
Pere Conference	20.00	20.00	20.00
Alte soiuri de pere	14.00	16.00	15.00
Struguri de masă (albi)	12.00	14.00	12.00
Struguri de masă (roșii)	18.00	20.00	18.00
Struguri negri	9.00	11.00	10.00
Struguri Moldova	9.00	11.00	10.00
Struguri Kismis	21.00	22.00	21.00
Caise	-	-	-
Prune	10.00	12.00	11.00
Piersici	-	-	-
Portocale	17.00	19.00	17.00
Mandarine	15.00	17.00	16.00
Banane (galbene)	17.00	18.00	17.00
Zmeură	-	-	-
Căpșune	-	-	-
Afine (calitate superioară)	-	-	-
Afine (clasa I)	-	-	-
Mure	-	-	-
Coacăză (neagră)	-	-	-
Coacăză (roșie)	-	-	-
Cireșe (diametrul peste 26 mm)	-	-	-
Cireșe (diametrul până la 26 mm)	-	-	-
Vișine	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	-	-	-
Pepene galben (zemos)	-	-	-
LEGUME			
Cartofi (recolta anului curent)	-	-	-
Cartofi (recolta anului trecut)	3.50	4.50	4.00
Morcovi (recolta anului curent)	-	-	-
Morcovi (recolta anului trecut)	3.00	4.00	3.50
Ceapă galbenă (recolta anului curent)	-	-	-
Ceapă galbenă (recolta anului trecut)	3.00	3.50	3.00
Tomate de seră (roșii, rotunde)	17.00	18.00	17.00
Tomate de seră (roze)	26.00	28.00	26.00
Tomate de seră (roșii, cărnoase)	-	-	-
Tomate de seră (soi Cherry)	27.00	28.00	27.00
Castraveți de seră (scurți, netezi)	21.00	23.00	21.00
Castraveți de seră (scurți, cu suprafața zgrunțuroasă)	23.00	25.00	23.00
Castraveți de seră (lungi, netezi)	-	-	-
Ardei dulci de seră (roșii)	35.00	37.00	35.00
Ardei dulci de seră (verzi)	25.00	25.00	25.00
Ardei dulci de seră (galbeni)	35.00	37.00	35.00
VERDEȚURI			
Pătrunjel	60.00	65.00	60.00
Mărar	60.00	70.00	65.00
Coriandru	120.00	120.00	120.00
Busuioc	300.00	320.00	300.00
NUCI ȘI FRUCTE DESHIDRATATE			
Miez de nuci	90.00	100.00	90.00
Nuci (cu coajă)	25.00	35.00	30.00
Miez de alune	150.00	160.00	150.00
Alune (cu coajă)	45.00	55.00	50.00
Miez de migdale	160.00	170.00	160.00
Migdale (cu coajă)	45.00	50.00	45.00
Caise deshidratate	-	-	-

SUEDIA ȘI PNUD OFERĂ GRANTURI DE PÂNĂ LA 50 000 DE DOLARI PENTRU SUSȚINEREA PRODUCĂTORILOR ȘI PROCESATORILOR AGRICOLI DE PE AMBELE MALURI ALE RÂULUI NISTRU

Suedia și PNUD, în cadrul proiectului AdTrade, lansează un concurs de granturi pentru producătorii și procesatorii agricoli de pe ambele maluri ale Nistrului, care doresc să-și unească eforturile pentru a adopta tehnologii inovatoare în procesul de producere și prelucrare a produselor agricole, pentru a-și spori competitivitatea și pentru a accesa noi piețe de desfacere.

Pot depune dosarele de participare organizațiile de susținere a afacerilor împreună cu cel puțin doi producători sau un producător și un procesator agricol de pe ambele maluri ale Nistrului, care își exprimă angajamentul de a se asocia și a crea noi locuri de muncă, în special pentru femei și persoane social-vulnerabile. Propunerile de proiect selectate vor primi finanțare nerambursabilă de

până la 50 000 dolari fiecare pentru procurarea de echipamente și utilaje. Parteneriatele câștigătoare vor mai

beneficia de consultanță pentru dezvoltarea afacerilor. Concursul este deschis propuneri-

lor de proiect care vizează producerea și procesarea fructelor, legumelor și strugurilor de masă, producerea și procesarea plantelor etero-oleaginoase și medicinale, valorificarea produselor apicole, creșterea animalelor, procesarea produselor derivate din lapte, dar și alte activități din sectoarele horticole, fitotehnic și zootehnic.

Proiectele propuse urmează să abordeze idei inovatoare de afaceri, ceea ce presupune includerea noilor tehnologii, reducerea costurilor de producere, adaptarea producerii și/sau procesării la noile necesități ale pieței în contextul COVID-19.

Termenul limită pentru depunerea solicitărilor este 5 februarie 2021, ora 16:00. Formularele de aplicare, condițiile de participare la concurs, precum și criteriile de evaluare ale propunerilor de proiect sunt disponibile pe acest link sc.undp.md/tndetails2/2193/.

Asistența financiară nerambursabilă oferită de Suedia în cadrul proiectului PNUD „Dezvoltarea capacităților de export pe ambele maluri ale Nistrului” (AdTrade) va contribui la îmbunătățirea mediului de afaceri, crearea locurilor de muncă și constituirea parteneriatelor, ceea ce ar permite întreprinderilor de pe ambele maluri ale Nistrului să depășească impactul negativ al crizei pandemice, iar companiilor de pe malul stâng al Nistrului ar oferi posibilitatea de a accesa mecanismele de comerț disponibile pe malul drept, de a-și spori cunoștințele și abilitățile și de a spori vânzările și a diversifica piața de desfacere.

Persoană de contact: Natalia Costas, consultantă în comunicare și relații media, proiectul PNUD/AdTrade. Tel.: 0 69 22 11 41; e-mail: natalia.costas@undp.org

ANSA: ÎN ATENȚIA PRODUCĂTORILOR DE PRODUCȚIE VEGETALĂ

ANSA repetat atenționează toți producătorii de producție vegetală din republică, despre necesitatea creării zonelor libere de anumite organisme dăunătoare plantelor, ca opțiune de evaluare și gestionare a riscurilor de răspândire a acestor organisme.

„Locul și/sau zona de producere liberă de organisme dăunătoare plantelor” este teritoriul, unde în rezultatul supravegherii s-a stabilit lipsa de anumite organisme dăunătoare și starea se menține în corespundere cu cerințele fitosanitare.

Procedura se aplică tuturor locurilor și/sau sectoarelor de producere, inclusiv centrelor de depozitare și locurilor de păstrare a plantelor și produselor de origine vegetală supuse controlului fitosanitar.

Aplicarea principiilor de „zona liberă” prezintă o opțiune la evaluarea riscului fitosanitar ca o confirmare bazată științific faptului, că în zona dată lipsește organismul dăunător specific.

Este de menționat că, înființarea și menținerea de către producă-

tor a statutului de „zona/locul liber” permite exportul de plante și produse vegetale din zonele/locurile respective în statele de import, ce impun astfel de cerințe (de exemplu țările din spațiul Comisiei Economice Euroasiatice și Uniunii Europene, Canada, Israel, etc.), fără aplicarea măsurilor fitosanitare suplimentare, precum și micșorează timpul de control înainte de export.

Vă atenționăm că statutul de „zonă liberă” va fi folosit ca bază pentru certificarea fitosanitară a plantelor, a produselor din plante și a altor produse supuse controlului

de carantină, în raport cu anumite organisme dăunătoare, inclusiv introducerea respectivă în certificatul fitosanitar la exportul produselor vegetale.

Direcția Protecția Plantelor ANSA a elaborat procedura cu privire la stabilirea și/sau menținerea statutului pentru „Locul și/sau a zonei de producere libere de organisme dăunătoare plantelor”, bazată pe standardele internaționale pentru protecția și carantina plantelor, cu care puteți lua cunoștință pe site-ul ANSA – ansa.gov.md.

REPUBLICA MOLDOVA ȘI CHINA ÎȘI CONSOLIDEAZĂ PARTENERIATUL COMERCIAL ÎN DOMENIUL PRODUSELOR AGROALIMENTARE

Directorul General Vladislav Cotici a semnat, în regim de corespondență, Memorandumul de Înțelegere între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a Republicii Moldova și Administrația Generală Vamală a Republicii Populare Chineze privind cooperarea în domeniul importurilor și exporturilor de produse alimentare și siguranței alimentelor.

„Acest tratat vine să consolideze cooperarea bilaterală și să faciliteze

buna desfășurare a operațiunilor de import și export a produselor alimentare dintre cele două state. Implementarea Memorandumului de Înțelegere va crea condiții pentru promovarea încrederii între părți, din perspectiva protejării sănătății publice, animale și a plantelor de pe ambele teritorii”, a declarat Vladislav Cotici, Directorul General ANSA.

Documentul consemnează că autoritățile competente din ambele părți vor conlucra în dezvoltarea pro-

toacele relevante privind cerințele de inspecție și carantină.

„Ne propunem să organizăm diverse întâlniri bilaterale pentru a face un schimb de experiență la nivel de personal și tehnic. Este foarte important să avem o comunicare și consultare cu privire la cerințele de import și export de produse alimentare, precum și cu privire la procesul de notificare a produselor standard sau necalificate” a mai spus Vladislav Cotici.

FAO LANSEAZĂ UN PROIECT DE CONSOLIDARE A SISTEMELOR DE SIGURANȚĂ ALIMENTARĂ ÎN CINCI ȚĂRI DIN EUROPA ȘI ASIA CENTRALĂ

Un nou proiect de consolidare a sistemelor oficiale de control a siguranței alimentare și de comunicare a riscurilor a fost lansat în Azerbaidjan, Kârgâzstan, Republica Moldova, Tadjikistan și Turcia, în cadrul Programului de parteneriat FAO-Turcia pentru alimentație și agricultură.

În contextul alimentelor nesigure, ce reprezintă o amenințare majoră pentru sănătatea umană și economiile la nivel global, proiectul finanțat de Turcia, va organiza activități la nivel de țară și evenimente regionale de dezvoltare a

capacităților în domeniu.

Sistemele eficiente de control a produselor alimentare acoperă toate etapele de producție și prelucrare a alimentelor de la fermă până pe masa consumatorului, astfel, siguranța alimentelor este prioritară la fiecare etapă a lanțului valoric - de la producători, vânzători la consumatori.

Proiectul se va concentra pe nevoile specifice ale fiecărei țări, dar și pe mai multe provocări comune dintr-o perspectivă regională, dat fiind faptul că sistemele de control a siguranței alimentelor din aceste țări se află în diferite

stadii de dezvoltare, chiar dacă în ultimii ani, țările participante au luat măsuri semnificative pentru a-și îmbunătăți sistemele de control alimentar ca parte a construirii unor sisteme alimentare mai durabile.

Pentru a obține rezultatele așteptate, proiectul va facilita schimbul de cunoștințe și experiențe între țări, care pot beneficia și de expertiza turcească. De asemenea, așteptările sunt de a contribui la realizarea Obiectivelor de dezvoltare durabilă, oferind sprijin țărilor în asigurarea unei hrane sigure pentru toți.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

DEZVOLTAREA AFACERILOR

- Elaborarea planurilor de afaceri
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea seminarelor de consultanță și formare a producătorilor agricoli în cadrul Măsurii 5 din Regulamentul de subvenționare
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

DEZVOLTAREA COOPERATIVELOR

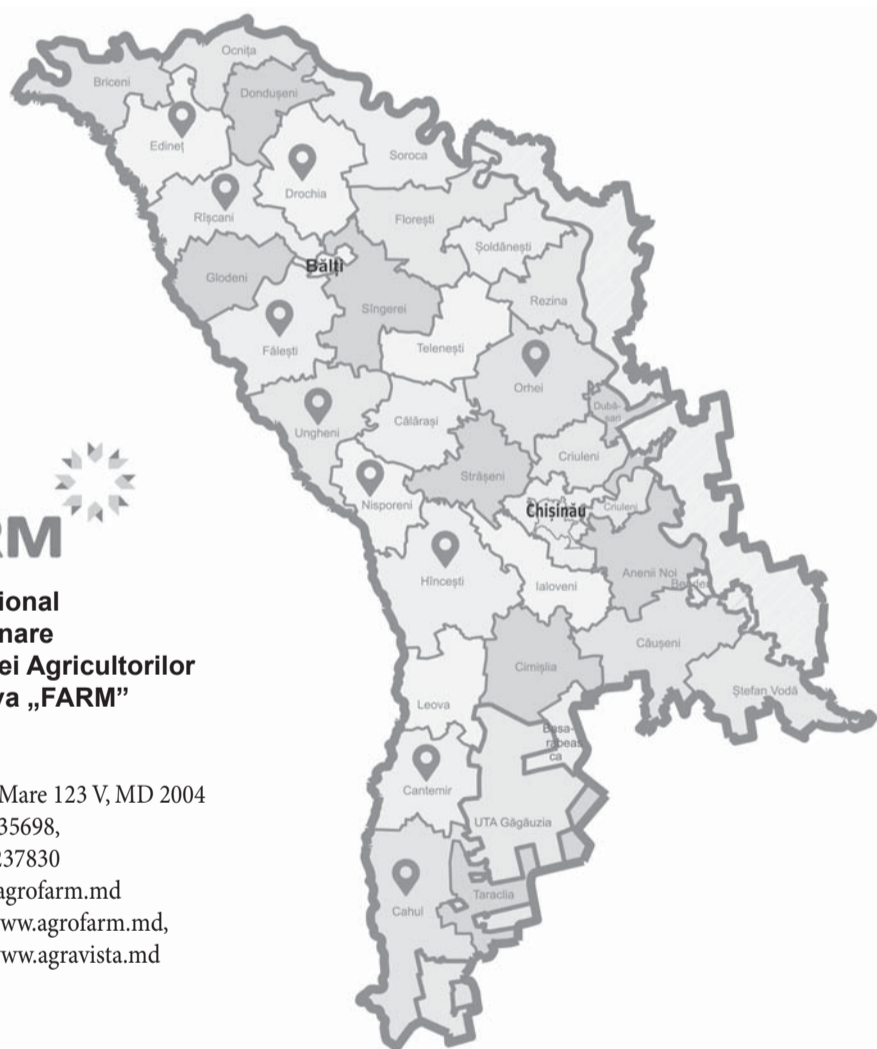
- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

SERVICII DE MARKETING

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și a cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați oficiul național și organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

Organizațiile Regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

FARM

Oficiul Național
 de Coordonare
 al Federației Agricultorilor
 din Moldova „FARM”

Or. Chișinău,
 Bd. Ștefan cel Mare 123 V, MD 2004
 Tel: +373 22 235698,
 Fax: +373 22 237830
 Email: farm@agrofarm.md
 Pagina web: www.agrofarm.md,
 www.agravista.md

CANTEMIR

AO „Fermer- AGROinform”
 Str. Trandafirilor 2, et. IV, of. 408
 Tel: 0 273 2 28 53
 cantemir@agrofarm.md

CAHUL

AO „Centrul de Business din Cahul”
 Piața Independenței, 6, of. 105; MD
 Tel: 0 299 2 14 13
 cahul@agrofarm.md

NISPORENI

OO „Nis-AGROinform”
 Str. Suveranității, 2, et.3, of. 307
 Tel: 0 246 2 38 57
 nisporeni@agrofarm.md

DROCHIA

AO „AGRO-CONS”,
 Bd. Independenței, 48
 Tel: 0 252 2 70 32
 drochia@agrofarm.md

EDINEȚ

A.O. „AGROinform”
 Șos. Bucovinei, 37
 Tel: 0 246 2 43 84
 edinet@agrofarm.md

FĂLEȘTI

AO „CUTEZĂTORUL”
 Str. Ștefan cel Mare, 50, et.1, of. 126
 Tel: 0 259 2 29 51
 falesti@agrofarm.md

HÂNCEȘTI

AO „Centrul de Extensiune în Agricultură”
 Str. Mihalcea Hâncu, 123, et. 4, bir. 62
 Tel: 0 269 2 34 08
 hincesti@agrofarm.md

ORHEI

AO „ORHCONSINFO”
 str. Vasile Mahu, 141
 Tel: 0 235 24 955
 orhei@agrofarm.md

RÂȘCANI

AO „Asociația Femeilor de Afaceri
 din Sectorul Rural”
 Str. Independenței 44, of. 12
 Tel: 0 256 2 45 84
 riscani@agrofarm.md

UNGHENI

AO „Centrul Pentru Inițiativă Privată”
 Str. Națională, 7, bir.507,
 Tel: 0 236 2 34 55
 ungheni@agrofarm.md

SOROCA

„Teragronord”
 str. Ștefan cel Mare 27a/5
 Tel: 069021249
 teragronord@gmail.com
 soroca@agrofarm.md

TRANSNISTRIA

AO „Vitality”
 Tiraspol, str. Yunoști 48 of. 10, MD 3300
 068822395
 tiraspol@agrofarm.md
 ongvitality@gmail.com
 viacheslav.bezhenar@gmail.com

În paginile ziarului **Agravista** PUTEȚI PLASA ANUNȚURILE Dvs comerciale.

DORIȚI SĂ **VINDEȚI** SAU SĂ **PROCURAȚI** MATERIAL SĂDITOR, INPUTURI, TEHNICĂ SAU PRODUCȚIE AGRICOLĂ?

Doriți ca despre oferta Dvs să știe cât mai mulți fermieri, producători agricoli,

PERSOANE CU ADEVĂRAT INTERESATE DE DOMENIU?

Ziarul Agravista Vă pune la dispoziție SPAȚIU PENTRU PROMOVARE.

PUBLICUL DVS ȚINTĂ SUNT TOCMAI CITITORII NOȘTRI!

Nu ezitați să ne contactați la adresa redacției:

Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”
 Tel: (022)23 56 98; (+373)6 888 22 11 Fax: (022) 23 78 30;
 Sau la adresa de e-mail: ebalan@agrofarm.md

* **PROMOȚIE!** Anunțurile de mică publicitate
 pentru membrii Federației Agricultorilor din Moldova
 se plasează gratuit

FACEȚI UN PAS ÎNAINTE, PROMOVAȚI-VĂ AFACEREA!

**ABONAREA
2021**

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

Abonați-Vă la ziarul

**ZIARUL PENTRU ȘI DESPRE
AGRICULTORI**

Agravista

**INDEX DE ABONARE: PM 21948
AGROMEDIAINFORM**

Agravista* este publicația periodică care apare de două ori pe lună cu un tiraj de peste 3500 de exemplare. Ziarul este unul de profil agricol iar abonații Agravista sunt agricultorii, persoanele interesate de domeniu, autoritățile publice locale și naționale.

**TOATE ACESTEA LA UN PREȚ
REZONABIL DE NUMAI**

154 de lei

PENTRU UN ABONAMENT**ANUAL**

Tematica materialelor o constituie problemele și realizările agriculturii din țara noastră, dar și de peste hotare.

ÎN FIECARE NUMĂR GĂSIȚI:

- ✓ *interviuri cu persoane de decizie,*
- ✓ *știri de actualitate,*
- ✓ *reportaje de la evenimente relevante pentru agricultori,*
- ✓ *istorii de succes,*
- ✓ *explicarea legislației în domeniu,*
- ✓ *anunțuri despre dezvoltare, finanțare și școlarizare pentru agricultori.*

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

ABONAMENTE LA ZIARUL NOSTRU POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE